

POVZETKI IZ PREDPISOV

na področju kolesarstva v Republiki Sloveniji

Rev. september 2014

1. **Zakon o cestah**
2. **Zakon o varstvu okolja**
3. **Zakon o ohranjanju narave**
4. **Zakon o gozdovih**
5. **Zakon o planinskih poteh**
6. **Zakon o kmetijskih zemljiščih**
7. **Zakon o graditvi objektov**
8. **Uredba o razvrščanju objektov glede na zahtevnost**
9. **Zakon o športu**
10. **Zakon o Triglavskem narodnem parku**
11. **Zakon o regijskem parku Škocjanske jame**
12. **Zakon o spodbujanju razvoja turizma**
13. **Resolucija o Nacionalnem programu športa v Republiki Sloveniji za obdobje 2014–2023**

1. ZAKON O CESTAH

Uradni list RS, št. 109/10 in 48/12; ZCes-1

1. člen

(vsebina zakona)

(1) Ta zakon določa in ureja:

- status in kategorizacijo javnih cest,
- enotna pravila za gradnjo, upravljanje in vzdrževanje vseh javnih cest **ter pogoje za uporabo nekategoriziranih cest**, ki se uporabljajo za javni cestni promet, zaradi zagotavljanja enakih pogojev za varno odvijanje cestnega prometa na celotnem cestnem omrežju,

2. člen

(pomen izrazov)

14. **cestišče je del javne ceste**, ki ga sestavljajo vozišče, odstavní in ločilni pasovi, **kolesarske steze**, pločniki, bankine, naprave za odvodnjavanje, če so tik ob vozišču, ter zračni prostor v višini 7 metrov, merjeno od točke na osi vozišča;
16. elaborat prometne ureditve je strokovno-tehnični elaborat, s katerim so določeni ukrepi in določena postavitve oziroma odstranitve prometne signalizacije in prometne opreme zaradi spremembe prometne ureditve na cesti ali njenem delu;
17. elaborat za postavitve objekta za obveščanje in oglaševanje je strokovno-tehnični elaborat, s katerim je določena lokacija, prikaz objekta za obveščanje in oglaševanje in način njegove postavitve, opredeljena pregledna polja, preglednostni prostori cestnih priključkov in križišč, pregledne berme v območju lokacije objekta ter drugi tehnični podatki, ki se nanašajo na objekt ali njegovo lokacijo;
18. **enostavni, nezahtevni, manj zahtevni in zahtevni objekt je objekt po predpisih o graditvi objektov**;
21. **gozdna cesta je grajena gozdna prometnica**, namenjena **predvsem gospodarjenju z gozdom in omogočanju racionalnega prevoza gozdnih lesnih sortimentov ter je vodena v evidenci gozdnih cest**;
23. individualni priključek je cestni priključek na cesto, namenjen dostopu do posameznih stanovanjskih stavb z največ štirimi stanovanji ter kmetijskih in gozdnih površin;
24. **javna cesta** je cesta, ki jo država ali občina, v skladu z merili za kategorizacijo javnih cest, razglasi za javno cesto določene kategorije in jo lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi z zakonom in drugimi predpisi;

25. **javna pot** je občinska javna cesta, ki ne izpolnjuje meril za kategorizacijo kot lokalna cesta in je namenjena navezovanju prometa na javne ceste enake ali višje kategorije;
26. **kolesarska pot** je s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo **označena cesta**, ki je namenjena prometu koles in drugih uporabnikov, pod pogoji, določenimi s pravili cestnega prometa in predpisi, ki urejajo ceste;
27. **kolesarski pas** je vzdolžni del vozišča, ki je označen z ločilno črto in je namenjen prometu koles in koles s pomožnim motorjem;
28. **kolesarska steza** je del cestišča, ki ni v isti ravnini kot vozišče ali je od njega ločena kako drugače in je namenjena prometu koles in koles s pomožnim motorjem;
32. **lokalna cesta je občinska javna cesta**, ki povezuje naselja v občini z naselji v sosednjih občinah ali naselja in dele naselij v občini med seboj in je pomembna za navezovanje prometa na javne ceste enake ali višje kategorije;
38. **nekategorizirana cesta**, ki se uporablja za javni cestni promet, je vsaka prometna površina, na kateri se opravlja promet na način in pod pogoji, kot jih v skladu s tem zakonom in predpisom, ki ureja pravila cestnega prometa, **določi lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec**;
40. občinska cesta je javna cesta, namenjena povezovanju naselij v občini s povezovanjem naselij v sosednjih občinah, povezovanju naselij, delov naselij, naravnih in kulturnih znamenitosti in objektov v občini;
42. območje umirjenega prometa je del ceste, cesta v naselju ali del naselja, ki je namenjen predvsem pešcem in je kot tako označeno s predpisano prometno signalizacijo;
54. **pločnik je del cestišča, ki ni v isti ravnini kot vozišče ali je od njega ločen kako drugače in je namenjen pešcem, ali pešcem in prometu koles ter koles s pomožnim motorjem, če je na njem označen kolesarski pas ali pa z vertikalno prometno signalizacijo dovoljen promet kolesarjev**;
58. **prehod za kolesarje** je s predpisano prometno signalizacijo označena površina vozišča, ki je namenjena prehajanju kolesarjev čez vozišče;
67. regionalna cesta III. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju središč lokalnih skupnosti, za **državo pomembnih turističnih (turistične ceste) in obmejnih območij** ter mejnih prehodov z državnimi cestami enake ali višje kategorije, kadar po predpisanih merilih za kategorizacijo ne doseže višje kategorije;
71. **steza za pešce** je s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo označena javna pot, namenjena pešcem in **drugim posebnim prevoznim sredstvom**;
77. vozišče je del cestišča, ki ima eno ali več smernih vozišč, namenjeno je prometu vozil, pod pogoji, določenimi s predpisi o pravilih cestnega prometa, pa tudi pešcem in drugim udeležencem cestnega prometa, če s prometno signalizacijo ni določeno drugače;

3. člen

(pojem in status javnih cest in stvarne pravice na javni cesti)

- (1) Javne ceste so prometne površine, ki so splošnega pomena za promet in jih lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo ceste, in pravili cestnega prometa.
- (2) Javne ceste so javno dobro in so izven pravnega prometa. Na njih ni mogoče pridobiti lastninske pravice s priposestvanjem ali drugih stvarnih pravic.
- (8) **Na vozišču javne ceste je za izvedbo športnih in drugih prireditev** mogoče pridobiti pravico začasne uporabe, skladno s predpisi o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin, ki urejajo oddajo nepremičnega premoženja v najem.
- (9) Na prometnih površinah zunaj cestišča javne ceste in na površinah ob njem, ki so določene za opravljanje dejavnosti, namenjenih udeležencem v prometu (v nadaljnjem besedilu: spremljajoče dejavnosti), je mogoče za njihovo opravljanje pridobiti posebno pravico uporabe.
- (10) Ne glede na določbo drugega odstavka tega člena se lahko površine v cestnem svetu, katerih raba je namenjena za spremljajoče dejavnosti, ter površine, ki niso prometne površine, obremenijo s stvarnimi pravicami ali dajo v najem skladno s predpisi, ki urejajo ravnanje s stvarnim premoženjem države, pokrajin in občin.

4. člen

(uporaba javnih cest)

(1) Javne ceste se lahko uporabljajo le za cestni promet, za druge namene pa samo v primerih ter na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo javne ceste.

(2) Uporaba javne ceste, s katero se zasede cestišče z namenom oviranja ali preprečevanja prometa na njej, je prepovedano.

6. člen

(uporaba nekategoriziranih cest)

(1) Na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, je promet dovoljen le na način in pod pogoji, kot jih določijo lastniki ali od njih pooblaščenii upravljavci teh prometnih površin.

(2) Na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, mora biti promet urejen in označen v skladu s predpisi o javnih cestah.

(3) Nekategorizirana cesta, ki se uporablja za javni cestni promet, mora biti vzdrževana tako, da jo lahko, ob upoštevanju prometnih pravil in vremenskih pogojev za odvijanje prometa, varno uporabljajo vsi uporabniki cest, ki jim je namenjena.

(4) Določbi drugega in tretjega odstavka tega člena se ne uporabljata za gozdno cesto in nekategorizirano cesto, ki jo lastnik uporablja izključno za lastne potrebe. Dovoz na tako cesto mora biti ostalim udeležencem v prometu prepovedan s predpisano prometno signalizacijo, lahko pa je preprečen z zapornico ali drugo fizično oviro.

(5) Gradnjo, vzdrževanje, označitev in uporabo gozdnih cest urejajo predpisi o gozdovih.

(6) Pri križanju in priključevanju nekategorizirane ceste na javno cesto velja nekategorizirana cesta za neprednostno. Priključek nekategorizirane ceste na javno cesto mora biti označen s predpisano prometno signalizacijo, razen ceste iz četrtega odstavka tega člena, dovozne poti do objekta ali zemljišča in kolovozne poti brez zgrajenega vozišča.

15. člen

(stanje javnih cest ter prometne signalizacije in prometne opreme)

(1) Javne ceste morajo biti vzdrževane tako, da jih lahko ob upoštevanju prometnih pravil in vremenskih pogojev za odvijanje prometa varno uporabljajo vsi uporabniki cest, ki so jim namenjene.

(2) Prometna signalizacija in prometna oprema javnih cest mora biti postavljena in označena skladno s predpisi, ki urejajo ceste, in tako, da je dobro vidna. Biti mora redno vzdrževana in ob vsakem uničenju, poškodovanju ali odstranitvi zamenjana, nadomeščena ali ponovno označena.

16. člen

(redno vzdrževanje javnih cest)

(1) Redno vzdrževanje javnih cest je obvezna gospodarska javna služba, ki obsega vzdrževalna dela za ohranjanje javnih cest v stanju, ki zagotavlja varnost in prevoznost javnih cest, nadzor nad stanjem javnih cest in cestnega sveta ter vzpostavitev prevoznosti cest ob naravnih in drugih nesrečah (v nadaljnjem besedilu: redno vzdrževanje javnih cest).

(2) Minister, pristojen za promet, predpiše vrsto in način izvedbe rednih vzdrževalnih del na javnih cestah ter nivo rednega vzdrževanja javnih cest.

(3) Način izvajanja gospodarske javne službe rednega vzdrževanja državnih cest določi vlada, občinskih cest pa občina.

37. člen

(izjeme pri omejitvi uporabe javne ceste – lokalni promet)

(1) V primeru omejitve uporabe javne ceste za posamezno vrsto vozil se lahko uporaba te ceste dovoli za lokalni promet.

(2) Lokalni promet iz prejšnjega odstavka na območju omejene uporabe javne ceste je promet motornih vozil, ki imajo na tem območju izhodišče ali cilj, promet motornih vozil, katerih vozniki, lastniki ali imetniki pravice uporabe imajo na tem območju stalno ali začasno prebivališče, promet motornih

vozil, ki so v lasti oziroma v uporabi pravne ali fizične osebe, registrirane za opravljanje prevozov, ki ima na tem območju sedež ali podružnico in urejeno parkirišče, ali avtošole, ki ima na tem območju sedež ali podružnico in urejeno parkirišče.

(3) Za lokalni promet se šteje tudi promet vozil za izvajanje rednega vzdrževanja ceste, vozil komunalnih služb, vprežnih vozil, koles, koles s pomožnim motorjem, koles z motorjem, lahkih štirikoles, traktorjev in motokultivatorjev ter promet motornih vozil, s katerimi se kandidati usposablajo za vožnjo motornih vozil ali opravljajo izpite za voznike motornih vozil.

39. člen

(delitev in kategorizacija javnih cest)

(5) Merila za kategorizacijo javnih cest določi vlada.

(6) Glede na potek v prostoru se javne ceste delijo na ceste v naselju in ceste izven naselja.

(7) Javne ceste so lahko namenjene uporabi za vse ali samo za določene vrste prometa (ceste, rezervirane za motorna vozila, ceste, **rezervirane za promet kolesarjev**, ali ceste, namenjene za druge vrste prometa).

41. člen

(omrežje kolesarskih povezav)

(1) Kolesarska povezava je niz prometnih površin, namenjenih javnemu prometu kolesarjev in drugih udeležencev pod pogoji, določenimi s pravili cestnega prometa, in predpisi, ki urejajo javne ceste, ter je označena s predpisano prometno signalizacijo.

(2) Kolesarska povezava je lahko izvedena kot **kolesarska pot**, kolesarska steza, kolesarski pas ali kot prometna površina, ki je namenjena tudi drugim udeležencem v prometu.

(3) Kadar kolesarska povezava poteka po kolesarski poti, je ta lahko samostojna javna cesta, ki je namenjena le prometu kolesarjev.

(4) Glede na povezovalni pomen v prostoru se kolesarske povezave delijo na daljinske, glavne, regionalne in lokalne kolesarske povezave.

(5) Kolesarske povezave se lahko med seboj deloma prekrivajo.

(6) Vzpostavitev in označitev ter vzdrževanje omrežja kolesarskih povezav je v javnem interesu.

(7) Minister, pristojen za promet, predpiše merila za razvrstitev kolesarskih povezav, pravila za označitev in evidentiranje ter minimalne pogoje za vzpostavitev in vzdrževanje kolesarskih povezav.

45. člen

(določitev državnih kolesarskih povezav)

(1) Državna kolesarska povezava lahko poteka v okviru javnih in **nekategoriziranih cest**, ki se uporabljajo za javni cestni promet, ali **v okviru objektov vodne, železniške in energetske infrastrukture**.

(2) Če državna kolesarska povezava poteka zunaj zemljišč javnega dobra, se pravice in obveznosti izvršujejo v obsegu, kot je potrebno za varno odvijanje kolesarskega prometa. Pravice in obveznosti se uredijo s posebno pogodbo med upravljavcem kolesarske povezave in lastnikom zemljišča, preko katerega povezava poteka.

(3) Državne kolesarske povezave predpiše minister, pristojen za promet.

Zasnova, oblikovanje, gradnja in vzdrževanje državnega kolesarskega omrežja (str. 8: Glede na državni interes se bodo v kolesarske poti preuredile ustrezne poljske poti gozdne ceste ali opuščene trase druge infrastrukture)

49. člen

(financiranje državnih kolesarskih povezav)

Financiranje vzpostavitve državne kolesarske povezave, ki poteka po občinski cesti, se uredi s posebno pogodbo, ki jo skleneta Republika Slovenija in občina. Pogodbo v imenu in za račun Republike Slovenije sklene minister, pristojen za promet.

64. člen

(vzdrževanje državnih kolesarskih povezav)

(1) Državne kolesarske povezave vzdržuje direkcija.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka kolesarske povezave, ki potekajo po občinskih cestah, vzdržuje direkcija le v obsegu vzdrževanja prometne signalizacije in opreme, namenjene prometu kolesarjev.

(3) Vzdrževanje državne kolesarske povezave, ki poteka po delu nekategorizirane ceste, ki se uporablja za javni cestni promet, ali je sestavni del druge gospodarske javne infrastrukture, se uredi s posebno pogodbo med direkcijo in lastnikom ali od njega pooblaščenim upravljavcem nekategorizirane ceste, ki se uporablja za javni cestni promet, ali druge gospodarske javne infrastrukture.

73. člen

(zapora ceste zaradi del ali prireditev na državni cesti)

(1) Dela na državni cesti ali ob njej, ki vplivajo na promet na tej cesti, in jo je zaradi tega treba delno ali popolno zapreti za promet, se lahko opravljajo le z dovoljenjem iz 74. člena tega zakona.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka dovoljenje za delno ali popolno zaporo ceste ni potrebno za redno vzdrževanje cest.

(3) **Dovoljenje za zaporo glavne ali regionalne ceste je treba pridobiti tudi za športne in druge prireditve na njej.** Športne in druge prireditve na avtocestah in hitrih cestah, zaradi katerih bi jih bilo treba popolnoma zapreti za promet, niso dovoljene.

(4) Dovoljenje za popolno zaporo glavne ali regionalne ceste se lahko izda, če je promet mogoče preusmeriti na druge javne ceste ali če se promet zaradi zapore na glavni cesti ne ustavi za več kot 30 minut oziroma zaradi zapore na regionalni cesti za več kot 60 minut.

74. člen

(izdaja dovoljenj za zaporo državne ceste)

(1) Dovoljenje za delno ali popolno zaporo državne ceste izda direkcija in ga vroči predlagatelju zapore. O izdaji dovoljenja direkcija obvesti policijo, pristojni center za obveščanje, pristojni inšpekcijski organ za ceste in izvajalca rednega vzdrževanja ceste, na katero se dovoljenje nanaša.

(2) Z dovoljenjem za zaporo državne ceste se določijo pogoji za izvedbo zapore ceste, preusmeritve prometa zaradi zapore ceste in čas njenega trajanja.

(3) Če za predlagano zaporo ni predpisan elaborat zapore ceste v skladu s predpisom, ki ureja označevanje in zavarovanje del na javnih cestah in ovir v cestnem prometu, mora vloga vsebovati podatke o lokaciji, vrsti in obsegu del, zaradi katerih se predlaga zapora ceste, čas trajanja zapore in navedbo tipske sheme začasne prometne ureditve. Direkcija lahko spremeni čas in trajanje zapore ceste, zlasti če se ta predlaga med prireditvami, predvidenimi s koledarjem večjih športnih prireditev, med turistično sezono ali med povečanimi prometnimi obremenitvami ceste.

(4) Določba prejšnjega odstavka o vsebini vloge za zaporo državne ceste zaradi del na cesti se smiselno uporablja tudi za športne in druge prireditve na cesti.

(5) Direkcija mora za zaporo ceste iz 11. člena tega zakona pridobiti predhodno mnenje upravljavca te ceste.

(6) Stroške za izvedbo zapore ceste in preusmeritve prometa zaradi zapore ceste krije njen predlagatelj.

(7) Zaporo postavi izvajalec rednega vzdrževanja državne ceste. Zavezanec za izvedbo zapore ceste mora o njej in o preusmeritvi prometa obvestiti direkcijo, prometno-informacijski center, policijo, pristojno občinsko redarstvo in pristojni inšpekcijski organ za ceste najmanj tri dni pred prvo

postavitvijo zapore ter takoj ob vsaki njeni spremembi. V tem primeru obveščanje po 7. členu tega zakona ni potrebno.

(8) Izvajalec rednega vzdrževanja državne ceste, na kateri je delna zapora ceste, mora v primeru upravičene potrebe vsaj enkrat tedensko vozilom, s katerimi se opravlja izredni prevoz, brezplačno omogočiti prehod skozi zaporo ceste.

(9) Obveščenost javnosti o izvedbi zapore državne ceste in o preusmeritvi prometa zagotovi prometno-informacijski center.

77. člen

(prometna signalizacija in prometna oprema na državnih cestah)

(1) O postavitvi, zamenjavi, dopolnitvi ali odstranitvi prometne signalizacije in prometne opreme na državnih cestah odloča direkcija, če s tem zakonom ni določeno drugače.

(2) Na državni cesti se sme postavljati turistična in druga obvestilna signalizacija samo v skladu s predpisi, ki urejajo prometno signalizacijo. O postavitvi turistične in druge obvestilne signalizacije odloča direkcija, ki ima pravico do povrnitve stroškov za postavitev, vzdrževanje in odstranitvev.

(3) Pravna ali fizična oseba, ki ji je bila podeljena koncesija za redno vzdrževanje državnih cest, lahko spreminja prometno signalizacijo in opremo le s predhodnim delovnim nalogom direkcije, razen v primerih iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona.

97. člen

(varovalni pas ob občinski cesti)

(1) V varovalnem pasu občinske ceste je raba prostora omejena.

(2) Posegi v prostor varovalnega pasu občinske ceste so dovoljeni le s soglasjem upravljavca občinske ceste.

(3) Upravljavec občinske ceste izda soglasje iz prejšnjega odstavka, če s predlaganim posegom v varovalnem pasu niso prizadeti interesi varovanja občinske ceste in prometa na njej, njene širitve zaradi prihodnjega razvoja prometa ter varovanja njenega videza.

(4) Varovalni pas občinske cest se meri od zunanjega roba cestnega sveta v smeri prečne in vzdolžne osi, pri premostitvenih objektih pa od tlorisne projekcije najbolj izpostavljenih robov objekta na zemljišče ter znaša največ:

- pri lokalnih cestah 10 metrov,
- pri javnih poteh 5 metrov,
- pri občinskih kolesarskih poteh 2 metra.

(5) Občina lahko z odlokom predpiše manjšo širino varovalnih pasov.

100. člen

(prometna ureditev na občinskih cestah)

(1) Za varen in nemoten potek prometa na občinskih cestah so odgovorne občine.

(2) Prometno ureditev na občinskih cestah določijo občine. Pri zahtevnejših prometnih ureditvah je sestavni del posamičnega konkretnega upravnega akta elaborat prometne ureditve.

(3) Prometna ureditev obsega:

- določitev uporabe ceste ali dela ceste za določene vrste vozil oziroma uporabnikov (cesta, rezervirana za motorna vozila, **kolesarska pot ali steza**, steza za pešce, **steza za pešce in kolesarje**, steza za jezdece) in mej naselij;
- določitev prednostnih smeri in sistem ter način vodenja prometa;
- določitev omejitev uporabe ceste ali njenega dela glede na vrsto prometa;
- določitev omejitev hitrosti vozil;
- **ureditev kolesarskega prometa in določitev lokalnih kolesarskih povezav;**
- ureditev parkiranja in ustavljanja vozil;

– določitev območij umirjenega prometa, območij omejene hitrosti in območij za pešce in prehodov za pešce;

– **določitev ukrepov za umirjanje prometa za varnost otrok, pešcev in kolesarjev**, zlasti v bližini vzgojno varstvenih, izobraževalnih in zdravstvenih ustanov, igrišč, stanovanjskih naselij in drugih območij, kjer se ti udeleženci cestnega prometa pojavljajo v večjem številu;

– določitev drugih prepovedi, obveznosti ali omejitev udeležencem prometa.

(4) Omejitev največje dovoljene hitrosti vozil na cesti izven naselja ne sme biti manjša od 50 km/h, razen če to zahtevajo utemeljeni razlogi za varnost ceste in prometa na njej.

(5) Prometna ureditev iz tretjega odstavka tega člena mora biti označena s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo. O postavitvi, zamenjavi, dopolnitvi ali odstranitvi prometne signalizacije na občinskih cestah odloča upravljavec občinskih cest.

101. člen

(zapora ceste zaradi del ali prireditev na občinski cesti)

(1) Dela na občinski cesti ali ob njej, ki vplivajo na promet na tej cesti in jo je zaradi tega treba delno ali popolno zapreti za promet, se lahko opravljajo le z dovoljenjem upravljavca občinskih cest.

(2) **Dovoljenje upravljavca občinskih cest za zaporo občinske ceste je treba pridobiti tudi za športne in druge prireditve na njej.**

(3) Z dovoljenjem za zaporo občinske ceste se določijo pogoji za izvedbo zapore ceste, preusmeritve prometa zaradi zapore ceste in čas njenega trajanja.

(4) Zaporo postavi izvajalec rednega vzdrževanja občinske ceste, ki mora o njeni izvedbi obvestiti policijo, občinsko redarstvo in pristojni inšpekcijski organ za ceste najmanj tri dni pred spremembo ter javnost na krajevno običajen način.

2. ZAKON O VARSTVU OKOLJA

Uradni list RS, št. 39/06-UPB-1, 49/06-TMetD, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09-ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13; ZVO-1

3. člen

(pojmi)

V tem zakonu uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

1. Okolje je tisti del narave, kamor seže ali bi lahko segel vpliv človekovega delovanja.

1.1. Narava je celota materialnega sveta in sestav z naravnimi zakoni med seboj povezanih ter soodvisnih delov in procesov. **Človek je sestavni del narave.**

1.2. Naravni pojavi so fizikalno kemični procesi, sevanja, geološki pojavi, podnebne, hidrografske in biološke razmere ter drugi naravni pojavi, ki povzročajo spremembe okolja.

1.3. Deli okolja so tla, mineralne surovine, voda, zrak in živalske ter rastlinske vrste, vključno z njihovim genskim materialom. Biotska raznovrstnost je biotska raznovrstnost po predpisih o ohranjanju narave.

1.3.1. **Posebni deli okolja** so vode in tla ter s predpisi o ohranjanju narave posebej določene mednarodno varovane in zavarovane prosto živeče rastlinske in živalske vrste (v nadaljnjem besedilu: zavarovane vrste), njihovi habitati in habitatni tipi, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju po predpisih o ohranjanju narave.

5. člen

(načelo celovitosti)

(1) Država in občina morata pri sprejemanju politik, strategij, programov, planov, načrtov in splošnih pravnih aktov ter pri izvajanju drugih zadev iz svoje pristojnosti upoštevati njihove vplive na okolje tako, da prispevajo k doseganju ciljev varstva okolja.

(2) Pri sprejemanju aktov iz prejšnjega odstavka, ki se nanašajo na varstvo okolja, se kot merilo **upoštevajo človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter preživetje**, varstvo pred okoljskimi nesrečami in zdravje ter počutje drugih živih organizmov.

3. ZAKON O OHRANJANJU NARAVE

Uradni list RS, št. 96/04-UPB-2, 61/06-ZDru-1, 8/10-ZSKZ-B in 46/14; ZON

9. člen

(ekološka in socialna funkcija lastnine)

(1) **Lastnik zemljišča mora dopustiti na svojih zemljiščih neškodljiv prehod drugim osebam in drugo splošno rabo v skladu z zakonom** ter dopustiti na svoji lastnini opravljanje nalog ohranjanja biotske raznovrstnosti in ukrepov varstva naravnih vrednot (v nadaljnjem besedilu: naravovarstvene naloge).

(2) Pri izvajanju določb tega zakona so z lastniki izenačeni tudi drugi uporabniki nepremičnin.

(3) Določba prvega odstavka tega člena ne velja za zemljišča, ki jih je dovoljeno ograditi v skladu z zakonom, razen za izvajanje tistih naravovarstvenih nalog, ki so nujne za preprečitev poškodovanja ali uničenja naravne vrednote.

14. člen

(splošni varstveni režim)

(1) Rastlinsko ali živalsko vrsto je prepovedano iztrebiti.

(2) Zniževati število rastlin ali živali posameznih populacij, ožati njihove habitate ali slabšati njihove življenjske razmere do take mere, da je vrsta ogrožena, je prepovedano.

(3) Rastline ali živali je prepovedano namerno, brez opravičljivega razloga ubijati, poškodovati, odvzemati iz narave ali vznemirjati.

(4) Habitatske populacije rastlinskih ali živalskih vrst je prepovedano namerno, brez opravičljivega razloga uničiti ali poškodovati.

(5) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena je dovoljeno loviti živali lovnih in ribolovnih vrst v skladu s predpisi, ki urejajo lov in ribolov, ter **opravljati kmetijsko in gozdarsko dejavnost v skladu s predpisi, ki urejajo kmetijstvo in gozdarstvo**, ter odvzemati iz narave rastline ali živali za namene, dovoljene z zakonom.

(6) Razlog za dejanje iz tretjega in četrtega odstavka tega člena je opravičljiv, če ima dejanje koristno posledico in je družbeno sprejemljivo.

28. člen

(postopek presoje tveganja za naravo)

(1) Dovoljenje iz drugega in tretjega odstavka 17. člena, četrtega odstavka 18. člena in prvega in tretjega odstavka 21. člena tega zakona se izda na podlagi opravljenega postopka presoje tveganja za naravo, s katerim se ugotovi, da poseg v naravo ne bo ogrozil naravnega ravnovesja ali sestavin biotske raznovrstnosti.

(2) Postopek presoje tveganja za naravo iz prejšnjega odstavka opravi usposobljena pravna ali fizična oseba, ki jo za to pooblasti minister.

(3) Minister predpiše podrobnejše pogoje in način izvedbe presoje tveganja za naravo ter pogoje za pridobitev in način pridobivanja pooblastila.

(4) Stroške opravljanja postopka presoje tveganja za naravo krije oseba, ki želi pridobiti dovoljenje iz prvega odstavka tega člena.

(5) S predpisom iz tretjega odstavka tega člena se določi tudi, kdaj so izpolnjeni pogoji osamitve prostora za gojitev živali iz petega odstavka 21. člena tega zakona.

28.a člen **(usmeritve za aktivnosti v naravi)**

(1) Človekove aktivnosti v naravi se izvajajo tako, da ne obremenjujejo habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst do stopnje ogroženosti vrste in ne ogrožajo stabilnosti naravnih procesov.

(2) Aktivnosti iz prejšnjega odstavka so aktivnosti, ki ne sodijo med gospodarske dejavnosti iz petega odstavka 14. člena tega zakona, povzročajo pa povečan hrup, svetlobno onesnaževanje, mehansko obremenitev tal s škodljivimi posledicami oziroma fragmentacijo habitatov rastlinskih in živalskih vrst in druge vrste motenj v naravnem okolju, ki so vsaka zase ali ena v povezavi z drugo, dejavniki ogrožanja. Te aktivnosti se praviloma izvajajo v času, ki je za ohranitev živalskih in rastlinskih vrst ugoden, na način, da so vplivi na naravne procese nebitveni, in na območjih, kjer je človekov vpliv prisoten že dalj časa in v večji meri.

2.1.1 Ureditev vožnje z vozili na motorni pogon v naravnem okolju

28.b člen **(vožnja z vozili na motorni ali drug lasten pogon vozila v naravnem okolju)**

(5) Določbe prvega odstavka tega člena se ne uporabljajo pri:

1. službenih voznih za opravljanje občinske redarske službe, javne gozdarske, kulturovarstvene, naravovarstvene, zdravstvene, reševalne in veterinarske službe, lovskočuvajske in ribiškočuvajske službe, inšpekcijskega nadzora, nalog obrambe, zaščite in reševanja, nalog policije, gorskih in jamskih reševalcev ter gasilcev, nalog neposrednega nadzora v naravi in pri delu preiskovalnih sodnikov in državnih tožilcev;
2. gospodarjenju z gozdovi in upravljanju z divjadjo in ribami;
3. opravljanju kmetijskih del;
4. opravljanju čebelarških del;
5. opravljanju geodetskih del;
6. opravljanju geoloških del;
7. opravljanju znanstveno-raziskovalnih del;
8. odkrivanju in raziskovanju podzemnih jam;
9. urejanju vodotokov in hudourniških območij;
10. vzdrževanju in gradnji infrastrukturnih objektov;
11. zaščiti, reševanju in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah;
12. izvajanju nalog Slovenske vojske;
13. pripravi in vzdrževanju vseh vrst smučarskih prog na zasneženi površini ter pri izvajanju nadzora na smučiščih.

28.c člen **(dovoljenje za javno prireditve vožnje z vozili na motorni pogon v naravnem okolju)**

(2) Organizator javne prireditve mora vlogo za izdajo predhodnega soglasja vložiti pri organizaciji, pristojni za ohranjanje narave, najmanj 30 dni pred dnevom javne prireditve. V vlogi za

izdajo predhodnega soglasja mora navesti program prireditve, datum in čas trajanja prireditve in predvideno število udeležencev, kraj prireditve z navedbo načina ureditve trase javne prireditve, ki poteka v naravnem okolju, in priložiti skico trase, po kateri namerava organizirati javno prireditev.

(3) Organizacija, pristojna za ohranjanje narave, izda predhodno soglasje iz prvega odstavka tega člena, če:

1. je kraj javne prireditve, ki vključuje tudi traso za vožnjo v naravnem okolju, dostopen po javnih cestah ali nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet;
2. na istem kraju prireditve še nista bili v tekočem koledarskem letu organizirani dve javni prireditvi, pri čemer se za isti kraj prireditve šteje trasa, ki v 50 odstotkih poteka po trasi, kjer je bila v tekočem koledarskem letu že organizirana javna prireditev;
3. se javna prireditev organizira v času, ko so škodljivi vplivi javne prireditve na sestavine biotske raznovrstnosti čim manjši;
4. so vplivi javne prireditve na habitate ogroženih in zavarovanih rastlinskih ali živalskih vrst ali na habitatne tipe, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju, nebistveni za ohranitev teh vrst in habitatnih tipov;
5. se javna prireditev organizira izven habitatnih tipov barij in močvirij ter habitatnega tipa oligotrofni mokrotni travniki z modro stožko in sorodne združbe;
6. trajanje javne prireditve ne presega treh dni in
7. Zavod za gozdove Slovenije za javno prireditev, ki se izvaja v gozdnem prostoru, oziroma kmetijsko-svetovalna služba za javno prireditev, ki se izvaja na kmetijskih zemljiščih, izda predhodno pozitivno mnenje za javno prireditev.

(4) Predhodno pozitivno mnenje za javno prireditev, ki se izvaja na kmetijskih zemljiščih, se izda, če se javna prireditev organizira izven kmetijskih zemljišč, ki so glede na evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč, ki jo določa zakon, ki ureja kmetijstvo, uvrščena v skupino dejanske rabe njive in vrtovi ali v skupino dejanske rabe trajni nasadi. Predhodno pozitivno mnenje za javno prireditev, ki se izvaja v gozdnem prostoru, se izda, če prireditev ne bo bistveno negativno vplivala na funkcije gozda.

(5) Organizacija, pristojna za ohranjanje narave, lahko v predhodnem soglasju iz prvega odstavka tega člena določi tudi pogoje, pod katerimi se izvedba javne prireditve lahko dovoli in se nanašajo zlasti na čas javne prireditve, predvideno traso, trajanje javne prireditve in način izvedbe sanacijskih ukrepov po zaključku javne prireditve.

(6) Zavod za gozdove Slovenije oziroma kmetijsko-svetovalna služba mora podati mnenje iz 7. točke tretjega odstavka tega člena organizaciji, pristojni za ohranjanje narave, v 14 dneh od prejema vloge za izdajo predhodnega soglasja. Če mnenje iz 7. točke tretjega odstavka tega člena ni dano v tem roku, se šteje, da je dano pozitivno mnenje.

2.1.2 Ureditev vožnje s kolesi v naravnem okolju

28.d člen (vožnja s kolesi v naravnem okolju)

(1) V naravnem okolju je vožnja s kolesi dovoljena po utrjenih poteh, če temu ne nasprotuje lastnik ali upravljavec poti. Za utrjeno pot se šteje pas zemljišča, ki se uporablja za hojo ali vožnjo in je za ta namen tudi utrjen. Vožnja s kolesi izven utrjenih poti v naravnem okolju je dovoljena v primerih iz petega odstavka 28.b člena tega zakona.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se za vožnjo s kolesi v naravnem okolju po planinskih poteh uporabljajo določbe zakona, ki ureja planinske poti, za vožnjo v gozdnem prostoru v naravnem okolju pa določbe zakona, ki ureja gozdove.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena in predpise, ki urejajo gozdove, ter predpise, ki urejajo kmetijska zemljišča, je dovoljena vožnja s kolesi v naravnem okolju na podlagi dovoljenja za javno prireditev, ki se izda v skladu z določbami zakona, ki ureja javna zbiranja, na

podlagi predhodnega soglasja organizacije, pristojne za ohranjanje narave. Dovoljenje za javna zbiranja in predhodno soglasje organizacije, pristojne za ohranjanje narave, se izda na podlagi drugega do šestega odstavka 28.c člena tega zakona. Organizator javne prireditve je po končani prireditvi dolžan stanje prireditvenega prostora v naravnem okolju v kar največji možni meri vrniti v stanje, kakršno je bilo pred javno prireditvijo.

(4) Vožnja s kolesi je dovoljena tudi v območjih, ki so s prostorskimi akti določena kot površine za šport in rekreacijo in namenjena tudi vožnji s kolesi. Ta območja niso del naravnega okolja.

33. člen

(posebno varstveno območje-območje Natura 2000)

(1) Posebno varstveno območje (območje Natura 2000) je ekološko pomembno območje, ki je na ozemlju EU pomembno za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja ptic (v nadaljnjem besedilu: posebno območje varstva) in drugih živalskih ter rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov (v nadaljnjem besedilu: posebno ohranitveno območje). Posebna varstvena območja tvorijo evropsko ekološko omrežje, imenovano Natura 2000.

(2) Vlada po predhodnem mnenju samoupravnih lokalnih skupnosti, na katerih ozemlju leži predlagano posebno varstveno območje, določi posebna varstvena območja na območju države in varstvene cilje na teh območjih ter predpiše varstvene usmeritve za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov ter zagotavlja njihovo varstvo z ukrepi varstva naravnih vrednot na podlagi tega zakona. Ohranjanje posebnih varstvenih območij se zagotavlja tudi z ukrepi po drugih predpisih, ki lahko prispevajo k njihovi ohranitvi, kamor se uvrščajo tudi načrti trajnostnega gospodarjenja oziroma upravljanja naravnih dobrin. Ukrepi se določijo s posebnim programom upravljanja, ki ga sprejme vlada v skladu s petim odstavkom 94. člena tega zakona.

(3) S predpisom iz prejšnjega odstavka se določijo tudi območja, ki izpolnjujejo strokovne kriterije, določene s predpisi EU, za določitev posebnih ohranitvenih območij (v nadaljnjem besedilu: potencialno posebno ohranitveno območje), skladno s postopkom, predpisanim s predpisi EU, ter varstvene cilje in varstvene usmeritve za varstvo teh območij.

(4) Za potrditev potencialnih posebnih ohranitvenih območij pošlje vlada podatke o teh območjih pristojnim organom EU v obsegu, določenem s predpisi EU, in sodeluje skupaj s predstavniki samoupravnih lokalnih skupnosti v postopku potrditve teh območij v skladu s predpisi EU.

(5) Ko pristojni organi EU potrdijo potencialna posebna ohranitvena območja, se s predpisom izdanim na podlagi drugega odstavka tega člena, ta območja določijo za posebna ohranitvena območja.

(6) Pravila ravnanja, varstvene usmeritve, varstveni režimi ali razvojne usmeritve, določene v aktu, izdanem na podlagi drugega odstavka tega člena, in v aktih, izdanih na podlagi tega zakona, se upoštevajo pri urejanju prostora in rabi naravnih dobrin.

(7) Zaradi varstva območij, določenih na podlagi tega člena, in izboljšave povezanosti evropskega ekološkega omrežja, se ohranjajo oziroma razvijajo tiste značilnosti krajine, ki so najpomembnejše za ohranitev ugodnega stanja vrst iz 26. člena tega zakona.

(8) Na način iz drugega odstavka tega člena se zagotavlja tudi varstvo drugih območij, pomembnih za ohranjanje narave, ki ga zahtevajo ratificirane mednarodne pogodbe.

(9) Zaradi vpliva posebnih varstvenih območij in potencialnih posebnih ohranitvenih območij, določenih na podlagi tega člena na samoupravne lokalne skupnosti, kjer se ta območja nahajajo, sprejme vlada načrt, s katerim se ugotovijo posledice na socialne in gospodarske razmere ter določijo ustrezni razvojni ukrepi.

(10) Načrt iz prejšnjega odstavka mora biti sprejet pred določitvijo posebnih varstvenih območij, v primerih potencialnih posebnih ohranitvenih območij pa pred potrditvijo s strani pristojnega organa EU.

33.a člen

(presoje sprejemljivosti planov, programov, načrtov, prostorskih ali drugih aktov in posegov v naravo)

(1) Zaradi ohranitve ugodnega stanja in preprečitve slabšanja ugodnega stanja ptic in drugih živalskih ter rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov je treba na posebnih varstvenih območjih in potencialnih posebnih ohranitvenih območjih izvesti presojo sprejemljivosti planov, programov, načrtov, prostorskih ali drugih aktov (v nadaljnjem besedilu: planov) in presojo sprejemljivosti posegov v naravo.

(2) Presoja sprejemljivosti planov se izvaja skladno s 101., 101.a, 101.b in 101.c členom tega zakona.

(3) Presoja sprejemljivosti posegov v naravo se izvaja skladno s 101.d, 101.e, 101.f, 104.a in 105.a členom tega zakona.

(4) Ne glede na določbe prejšnjih dveh odstavkov presoja sprejemljivosti planov ali posegov v naravo ni potrebna, če je v predpisu, izdanem na podlagi prejšnjega člena tako določeno. Izjema se lahko nanaša na vrsto ali obseg posega v naravo v povezavi z delom posebnega varstvenega območja ali potencialnega posebnega ohranitvenega območja.

(5) Minister predpiše vsebino in podrobnejšo metodologijo za izvedbo presoj sprejemljivosti planov in posegov v naravo.

(6) Odločba, s katero se dovoli poseg v naravo, je nična, če niso bile upoštevane določbe tretjega odstavka tega člena.

3.3. Zavarovana območja

53. člen

(zavarovana območja)

(1) Akt o zavarovanju, s katerim se ustanovi zavarovano območje, določa poleg vsebin iz drugega odstavka 49. člena tega zakona tudi:

1. meje zavarovanega območja na preglednem topografskem načrtu v merilu 1:25000 oziroma v drugem ustreznem merilu, ki omogoča določitev meje na parcelo natančno;
2. vrsto zavarovanega območja;
3. določitev načina izvajanja javne službe za upravljanje zavarovanega območja;
4. morebitno obveznost sprejema načrta upravljanja;
5. **finančne vire za izvajanje zavarovanja in razvoj lokalnega prebivalstva.**

(2) Pri določanju vrste zavarovanega območja iz 2. točke prejšnjega odstavka se upoštevajo tudi merila mednarodnih organizacij za ohranjanje narave, katerih članica je Republika Slovenija.

(3) Z aktom o zavarovanju se lahko določi, da izvaja upravljavec poleg nalog iz 133. člena tega zakona tudi naloge upravljanja območij, ki so na zavarovanem območju in so varovana na podlagi drugih predpisov.

(4) Zavarovana območja so ožja zavarovana območja in širša zavarovana območja.

(5) **Ožja zavarovana območja so: naravni spomenik, strogi naravni rezervat in naravni rezervat.**

(6) **Širša zavarovana območja so: narodni, regijski in krajinski park.**

(7) Narodni in regijski park morata imeti načrt upravljanja.

(8) **Z aktom iz prvega odstavka tega člena se lahko določi vplivno območje, ki je zunaj zavarovanega območja, in predpišejo varstvene usmeritve za tako rabo tega območja, ki ne ogroža zavarovanega območja.**

(9) Zavarovana območja in vplivna območja so sestavni del prostorskih državnih planov in prostorskih planov lokalnih skupnosti.

54. člen

(posegi in dejavnosti)

(1) Posegi in dejavnosti na zavarovanem območju se morajo izvajati v skladu s predpisanimi pravili ravnanja iz prvega odstavka prejšnjega člena in z načrtom upravljanja, če je le-ta predpisan.

(2) Varstveni režim, razvojne usmeritve in druge vsebine iz akta o zavarovanju se podrobneje opredelijo v načrtu upravljanja iz 60. člena tega zakona.

55. člen

(ustanovitelj zavarovanega območja)

(1) Zavarovano območje ustanovi vlada ali pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti skupaj ali skupaj vlada in pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti (v nadaljnjem besedilu: ustanovitelj).

(2) Če več ustanoviteljev skupaj ustanovi zavarovano območje, začne akt o zavarovanju veljati, ko ga sprejmejo vsi ustanovitelji v enakem besedilu.

(3) Z aktom o zavarovanju se v primeru iz prejšnjega odstavka določi tudi način izvajanja ustanoviteljskih pravic in obveznosti.

(4) Na podlagi akta o zavarovanju ustanoviteljice s pogodbo podrobneje uredijo medsebojna razmerja.

(5) Če ustanovijo zavarovano območje skupaj vlada in pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti, se akt o zavarovanju glede pravnih posledic, ki jih vzpostavlja, obravnava kot akt o zavarovanju naravne vrednote državnega pomena, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(6) V aktu o zavarovanju iz prejšnjega odstavka se lahko zlasti določi, da:

- lokalna skupnost sofinancira delovanje zavarovanega območja,
- lokalna skupnost zagotovi upravljanje zavarovanega območja,
- lokalna skupnost sodeluje pri izvajanju nadzora.

(7) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena ustanovi narodni park iz 69. člena tega zakona in zavarovano območje, ki je izjemnega pomena za državo ali velikega mednarodnega pomena, Državni zbor Republike Slovenije z zakonom.

56. člen

(odnos med zavarovanimi območji)

(1) Zavarovana območja, ki jih ustanovi država, in zavarovana območja, ki jih ustanovi lokalna skupnost, se lahko prekrivajo.

(2) Če se zavarovana območja iz prejšnjega odstavka med seboj prekrivajo, **ukrepi varstva ne smejo biti med seboj v nasprotju.**

(3) Na zavarovanih območjih, ki se med seboj prekrivajo, skrbi za upravljanje zavarovanih območij država, v soglasju z lokalno skupnostjo.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko država in lokalna skupnost glede na velikost zavarovanih območij, ki se prekrivajo, dogovorita drugače.

3.3.1. Ožja zavarovana območja

64. člen

(naravni spomenik)

(1) Naravni spomenik je območje, ki vsebuje eno ali več naravnih vrednot, ki imajo izjemno obliko, velikost, vsebino ali lego ali so redek primer naravne vrednote.

(2) Na zavarovanem območju je prepovedano izvajati posege v naravo na način, ki lahko poslabša stanje, spremeni, poškoduje ali uniči naravno vrednoto, in spreminjati razmere ali stanje tako, da se spremeni, poškoduje ali uniči naravna vrednota ali pa zmanjša njen estetski pomen.

(3) Z aktom o zavarovanju se na zavarovanem območju **lahko prepovejo ali omejijo:**

1. izvajanje posegov v prostor;
2. odkopavanje ali zasipavanje terena;
3. odkopavanje ali odnašanje kamnin, mineralov ali fosilov;

4. odlaganje odpadkov in odvajanje odpadnih voda;
5. spreminjanje vodnega režima;
6. odvzemanje naplavin;
7. povzročanje vibracij in eksplozij;
8. gospodarsko izkoriščanje naravnih virov;
9. plovba in sidranje;
10. promet z motornimi vozili in plovili;
11. letanje pod določeno višino, vzletanje ali pristajanje zrakoplovov;
12. lov in ribolov ter nabiranje rastlin ali živali;
13. spreminjanje vegetacije;
14. raziskovanje in odnašanje raziskovalnega materiala iz narave;
15. športnorekreativne dejavnosti;
16. postavljanje reklamnih in drugih označb;
17. obiskovanje in ogledovanje;
18. kurjenje;
19. opravljanje vojaških dejavnosti;
20. vse druge dejavnosti, ki lahko bistveno ogrozijo zavarovano območje.

(4) Pri določitvi prepovedi ali omejitev dejavnosti in posegov iz prejšnjega odstavka se upoštevajo značilnosti zavarovanega območja in namen zavarovanja.

65. člen

(strogi naravni rezervat)

(1) Strogi naravni rezervat je območje naravno ohranjenih geotopov, življenjskih prostorov ogroženih, redkih ali značilnih rastlinskih ali živalskih vrst ali območje, pomembno za ohranjanje biotske raznovrstnosti, kjer potekajo naravni procesi brez človekovega vpliva.

(2) Na zavarovanem območju je prepovedano izvajati posege ali opravljati dejavnosti, ki ogrožajo ohranitev zavarovanega območja, namerno uničevati rastline in živali in zadrževanje oseb, razen oseb, ki izvajajo nadzor.

(3) Ne glede na prepoved iz prejšnjega odstavka lahko ministrstvo izjemoma dovoli zadrževanje na zavarovanem območju zaradi izvajanja znanstvenoraziskovalnega in učno-vzgojnega dela.

(4) Z aktom o zavarovanju se določijo podrobnejša pravila ravnanja na območju naravnega rezervata.

66. člen

(naravni rezervat)

(1) Naravni rezervat je območje geotopov, življenjskih prostorov ogroženih, redkih ali značilnih rastlinskih ali živalskih vrst ali območje, pomembno za ohranjanje biotske raznovrstnosti, ki se z uravnoteženim delovanjem človeka v naravi tudi vzdržuje.

(2) Na zavarovanem območju je prepovedano opravljati dejavnosti s sredstvi in na način, ki bi lahko povzročil bistvene spremembe biotske raznovrstnosti, strukture in funkcije ekosistemov, in opravljati dejavnosti v času, ko je lahko ogrožen obstoj rastlin ali živali.

(3) Z aktom o zavarovanju se na zavarovanem območju **lahko prepovejo ali omejijo:**

1. izvajanje posegov v prostor;
2. odkopavanje ali zasipavanje zemljišč;
3. spreminjanje vodnega režima;
4. odvzemanje naplavin;
5. povzročanje hrupa, eksplozij in vibracij;
6. gospodarsko izkoriščanje naravnih virov;
7. plovba in sidranje;
8. promet z motornimi vozili in plovili;
9. letanje pod določeno višino, vzletanje ali pristajanje zrakoplovov;
10. izvajanje agro – in hidromelioracij;
11. spreminjanje kemičnih značilnosti tal;

12. spreminjanje vegetacije;
13. odstranjevanje živih meja, posameznih dreves in drugih drobnih naravnih struktur;
14. zasajanje monokultur;
15. nabiranje plodov, gob ali rastlin ter njihovih delov;
16. vznemirjanje, ubijanje ali jemanje živali iz narave;
17. naseljevanje in doseljevanje živali prosto živečih vrst;
18. lov in ribolov ter nabiranje rastlin ali živali;
19. umetno zasneževanje in dosneževanje;
20. raziskovanje in odnašanje raziskovalnega materiala iz narave;
21. športnorekreativne dejavnosti;
22. obiskovanje in ogledovanje;
23. opravljanje vojaških dejavnosti;
24. kurjenje;
25. vse druge dejavnosti, ki lahko bistveno ogrozijo zavarovano območje.

(4) Pri določitvi prepovedi ali omejitev dejavnosti in posegov iz prejšnjega odstavka se upoštevajo značilnosti zavarovanega območja in namen zavarovanja.

3.3.2. Širša zavarovana območja

67. člen

(širša zavarovana območja)

(1) Širša zavarovana območja so območje narave, kjer je velika abiotska, biotska in krajinska raznovrstnost ter velika gostota in raznolikost naravnih vrednot, ki so lahko tudi kompleksno in funkcionalno med seboj povezane.

(2) Pri ustanavljanju širših zavarovanih območij se upoštevajo in omogočajo tudi razvojne možnosti pebivalstva ter duhovna sprostitvev in bogatitev človeka.

(3) Širša zavarovana območja se ustanavljajo tudi za uresničevanja mednarodno priznanih oblik varstva območij narave.

(4) V širših zavarovanih območjih se lahko ustanovijo tudi ožja zavarovana območja.

(5) V širših zavarovanih območjih se lahko določijo varstvena območja ali pasovi, s katerimi se podrobneje uredi varstveni režim zavarovanega območja.

68. člen

(splošni varstveni režim)

(1) Z aktom o zavarovanju širšega zavarovanega območja **se na zavarovanem območju glede na vrsto širšega zavarovanega območja lahko prepovejo**, omejijo ali drugače uredijo:

1. izvajanje posegov in dejavnosti, s katerimi se ogroža prvobitnost narave;
2. **gradnja infrastrukturnih objektov**, namenjenih bivanju, lovu, ribolovu, **turizmu in športu**, razen na za to določenih krajih;
3. gradnja novih tranzitnih komunalnih, energetskih in prometnih objektov;
4. gradnja sekundarnih bivališč;
5. gradnja novih objektov;
6. odkopavanje ali zasipavanje zemljišč;
7. povzročanje eksplozij ali vibracij;
8. gospodarska raba naravnih virov, razen za gradnjo na zavarovanem območju;
9. odvzemanje naplavin;
10. spreminjanje vodnega režima, razen pri nujnih vzdrževalnih delih;
11. promet z vozili in plovili;
12. letenje pod določeno višino, vzletanje ali pristajanje zrakoplovov;
13. letenje z jadralnimi padali, jadralnimi zmaji ali drugimi toplozračnimi ladjami ali ultralahkimi jadralnimi napravami zunaj za to določenih območij;
14. vožnja z zrakoplovi pod 300 m od najvišje točke zavarovanega območja;

15. kmetijsko obdelovanje zemljišč z načini in sredstvi, ki bi lahko povzročili bistvene spremembe biotske raznovrstnosti, strukture in vrste ekosistemov ali bistveno spremenili površinsko plast prsti;

16. vznemirjanje, ubijanje ali odvzem živali iz narave, razen zaradi ekoloških in drugih opravičljivih razlogov;

17. lov in izvajanje lovskogojitvenih ukrepov;

18. ribolov in izvajanje ribogojnih ukrepov;

19. nabiranje rastlin in njihovih delov;

20. postavljanje obor in objektov za rejo živali;

21. vnašanje rastlin ali živali tujerodnih vrst;

22. spreminjanje vegetacije;

23. umetno zasneževanje in dosneževanje;

24. odlaganje odpadkov, ki ne izvirajo iz zavarovanega območja;

25. šotorjenje in kurjenje zunaj določenih mest;

26. raziskovanje in odnašanje raziskovalnega materiala iz narave;

27. prirejanje množičnih športnih, turističnih ali drugih javnih prireditev;

28. izvajanje vodnih in drugih športov zunaj za to določenih območij;

29. opravljanje vojaških dejavnosti;

30. vse druge dejavnosti, ki lahko bistveno ogrozijo zavarovano območje.

(2) Pri določitvi prepovedi ali omejitev dejavnosti in posegov iz prejšnjega odstavka se upoštevajo značilnosti zavarovanega območja in namen zavarovanja.

V. USMERJANJE IN DOVOLJEVANJE

5.1. Naravovarstvene smernice

96. člen

(ohranjanje narave)

(1) Posegi v naravo se morajo planirati, načrtovati in izvajati tako, da ne okrnijo narave.

(2) V postopkih načrtovanja rabe ali izkoriščanja naravnih dobrin in urejanja prostora mora pristojni državni ali lokalni organ izbrati tisto odločitev, ki ob približno enakih učinkih izpolnjuje merilo najmanjšega možnega poseganja v naravo in v primeru obstoja alternativnih tehničnih možnosti za izvedbo posega ne okrne narave.

(3) Pristojni državni ali lokalni organ lahko sprejme odločitev o širitvi stavbnih zemljišč:

– če so v naselju izkoriščene vse možnosti za racionalno pozidavo in ugotovljenih potreb ni mogoče zadovoljiti drugače,

– če za graditev infrastrukturnih povezav zunaj naselij ni mogoče izkoristiti že obstoječih koridorjev.

(4) Nosilec posega v naravo ali izvajalec dejavnosti mora delovati tako, da v čim manjši meri posega v naravo ter po zaključku posega ali dejavnosti približa stanje v naravi tistemu stanju, ki je bilo pred posegom oziroma dejavnostjo.

101. člen

(presoja sprejemljivosti planov)

(1) Za vsak plan ali spremembo plana, ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni državni organ ali pristojni organ samoupravne lokalne skupnosti za področje urejanja prostora, upravljanja voda, gospodarjenja z gozdovi, lova, ribištva, rudarstva, kmetijstva, energetike, industrije, transporta, ravnanja z odpadki in odpadnimi vodami, oskrbe prebivalstva s pitno vodo, telekomunikacij in turizma in bi lahko pomembno vplival na zavarovano območje, posebno varstveno območje ali potencialno posebno ohranitveno območje sam po sebi ali v povezavi z drugimi plani, je treba izvesti presojo sprejemljivosti njegovih vplivov oziroma posledic glede na varstvene cilje teh območij. Presoje sprejemljivosti ni treba izvesti za tiste plane, ki so neposredno povezani ali potrebni za varstvo teh območij.

(2) Oceno o sprejemljivosti vpliva oziroma posledicah plana na območja iz prejšnjega odstavka da ministrstvo v postopku celovite presoje vplivov na okolje. Ta postopek se vodi skladno z določbami zakona, ki ureja varstvo okolja, kolikor ta zakon ne določa drugače.

101.c člen

(postopek prevlade javne koristi)

(1) Če je potrditev plana dokončno zavrnjena, ker je ugotovljeno, da bo škodljivo vplival na območje iz prvega odstavka 101. člena tega zakona, ga pristojni državni organ ali pristojni organ samoupravne lokalne skupnosti lahko sprejme, če po izpeljanem postopku prevlade javne koristi druga javna korist prevlada nad javno koristjo ohranjanja narave.

(2) V postopku prevlade javne koristi je treba na podlagi ugotovitve, da se plan nanaša na uresničevanje javne koristi, določene z zakonom, in ni drugih ustreznih rešitev za **uresničitev te javne koristi, presoditi, katera javna korist bo v konkretni zadevi prevladala.**

(3) Postopek prevlade javne koristi vodi ministrstvo, na predlog pristojnega državnega organa ali pristojnega organa samoupravne lokalne skupnosti. Predlog je treba vložiti v 90 dneh po dokončnosti zavrnitve potrditve plana.

(4) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena in prejšnjega odstavka lahko ministrstvo začne postopek prevlade druge javne koristi pred dokončnostjo odločbe iz prvega odstavka tega člena, če se drug javni interes nanaša na druga delovna področja ministrstva.

(5) Ministrstvo pripravi predlog odločitve o prevladi javne koristi ob upoštevanju mnenja organizacije, pristojne za ohranjanje narave. To odločitev sprejme vlada v 60 dnevih od takrat, ko ministrstvo prejme predlog, iz katerega je razvidno izpolnjevanje pogojev iz drugega odstavka tega člena.

(6) Organizacija, pristojna za ohranjanje narave, mora podati mnenje iz prejšnjega odstavka v 30 dneh, ko s strani ministrstva prejme predlog uvedbe postopka prevlade javne koristi v obsegu iz prejšnjega odstavka.

(7) **Če prevlada druga javna korist nad javno koristjo ohranjanja narave, se hkrati sprejme tudi odločitev o nujnih izravnalnih ukrepih, ki morajo v primeru posebnih varstvenih območij in predlogov posebnih ohranitvenih območij zagotoviti celovitost in povezanost teh območij. O teh ukrepih se obvesti pristojne organe EU, skladno s predpisi EU.**

(8) Pristojni državni organ ali pristojni organ samoupravne lokalne skupnosti mora poskrbeti za podrobnejšo določitev izravnalnih ukrepov v ustreznem planu in za njihovo izvedbo.

(9) Če je na posebnem varstvenem območju ali predlogu posebnega ohranitvenega območja, prednostni habitatni tip ali habitat prednostne rastlinske ali živalske vrste, skladno s predpisi EU, se lahko javna korist, ki prevlada nad javno koristjo ohranjanja narave, nanaša samo na varstvo zdravja ali življenja človeka ali javno varnost ali ima koristne posledice bistvenega pomena za okolje ali na druge nujne razloge prevladovanja javne koristi, po predhodnem posvetovanju s pristojnimi organi EU.

(10) Pred odločitvijo o prevladi javne koristi iz prejšnjega odstavka, je treba pridobiti mnenje pristojnega organa EU.

(11) Rok iz petega odstavka tega člena ne teče v času pridobivanja mnenj iz šestega in desetega odstavka tega člena in v času trajanja posvetovanja iz devetega odstavka tega člena.

(12) Ministrstvo izvaja obveznosti poročanja in pridobivanja mnenj v skladu s predpisi EU v postopkih, ki jih vodi na podlagi tega člena.

133. člen

(naloge upravljanja zavarovanih območij)

(1) Upravljavec zavarovanega območja opravlja varstvene, strokovne, nadzorne in upravljalne naloge na zavarovanem območju.

(2) Upravljavec opravlja kot javno službo te naloge:

1. pripravlja predlog načrta upravljanja;
2. sprejema letni program dela na podlagi načrta upravljanja in poročilo o izvajanju letnega programa dela za preteklo leto ter opravlja oziroma skrbi za opravljanje v programu dela oziroma načrtu upravljanja določenih nalog;

3. sodeluje z lokalnimi skupnostmi pri doseganju namena zavarovanja in zastavljenih ciljev varstva in razvoja zavarovanih območij;
4. stalno spremlja in analizira stanje narave, biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot na zavarovanem območju;
5. sodeluje pri izvajanju in izvaja ukrepe varstva sestavin biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih v zavarovanem območju in izven njega, če so ta območja območno povezana z zavarovanim območjem;
6. upravlja nepremičnine, ki so v lasti ustanovitelja na zavarovanem območju, za potrebe upravljanja, če je v aktu o zavarovanju tako določeno;
7. sodeluje z zavodom pri pripravi naravovarstvenih smernic za del, ki se nanaša na zavarovano območje;
8. izvaja ukrepe varstva na zavarovanem območju;
9. sklepa pogodbe za varstvo naravnih vrednot na zavarovanem območju iz 47. člena tega zakona;
10. sklepa pogodbe o skrbništvu nad naravnimi vrednotami na zavarovanem območju iz 48. člena tega zakona;
11. usklajuje in spremlja izvajanje raziskovalnih nalog v zvezi z zavarovanim območjem;
12. skrbi za vzdrževanje, obnavljanje in varovanje naravnih vrednot na zavarovanem območju;
13. skrbi za predstavljanje zavarovanega območja;
14. sodeluje z lastniki zemljišč na zavarovanem območju, jim strokovno pomaga in svetuje;
15. pripravlja in vzdržuje poti in označbe ter drugo infrastrukturo, ki je namenjena obisku zavarovanega območja;
16. vodi obiskovalce po zavarovanem območju;
17. zagotavlja dostop do informacij o zavarovanem območju.

(3) Letni program dela na podlagi načrta upravljanja in poročilo o izvajanju letnega programa dela za preteklo leto upravljavec posreduje ministrstvu v soglasje.

(4) Na podlagi javnega pooblastila izvaja upravljavec neposredni nadzor na zavarovanem območju in upravlja z bazami podatkov, ki se nanašajo na zavarovano območje, v skladu s tem zakonom.

(5) Ne glede na določbi drugega in tretjega odstavka tega člena se lahko v aktu o zavarovanju določi, da opravlja upravljavec samo nekatere naloge iz drugega in tretjega odstavka tega člena, če je s tem izpolnjen namen, zaradi katerega je bilo območje zavarovano.

161. člen

(lažji prekrški)

(1) Z globo **od 1.000 do 2.000 eurov** se kaznuje za prekršek pravna oseba:

5. če **vozi, ustavi ali parkira vozilo na motorni pogon v naravnem okolju** in vozilo ne stoji ali ni parkirano v petmetrskem pasu izven vozišča (prvi odstavek 28.b člena);

6. če je kraj dogodka oziroma območje opravljanja dejavnosti ali posega v primerljivem času dostopno po javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, pa se vozi, ustavi ali parkira in ne gre za zaščito, reševanje oziroma pomoč ob naravnih in drugih nesrečah (11. točka četrtega odstavka 28.b člena) ali za izvajanje nalog Slovenske vojske (12. točka četrtega odstavka 28.b člena);

7. če uporablja vozilo na motorni pogon, ki ni vpisano v evidenco in ni označeno (prvi odstavek 28.č člena);

(2) Z globo **od 200 do 1.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.**

(3) Z globo od **200 do 400 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe**, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v državnem organu ali odgovorna oseba samoupravne lokalne skupnosti.

(4) Z globo od **40 do 100 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena posameznik.**

»161.a člen
(najlažji prekrški)

(1) Z globo **1.500 eurov** se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če organizira vožnjo s kolesi v naravnem okolju brez dovoljenja za javno prireditev ali če izvede javno prireditev v nasprotju z izdanim dovoljenjem (tretji odstavek 28.d člena);

2. če po končani javni prireditvi ne približa stanja prireditvenega prostora stanju, v kakršnem je bil pred prireditvijo (tretji odstavek 28.d člena).

(2) **Z globo 1.250 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.**

(3) Z globo **500 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe**, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v državnem organu ali odgovorna oseba samoupravne lokalne skupnosti.

(4) Z globo **100 eurov** se kaznuje za prekršek posameznik:

1. če se vozi s kolesom v naravnem okolju zunaj utrjenih poti ali po poteh, ki niso utrjene (prvi odstavek 28.d člena);

2. če se vozi s kolesom v naravnem okolju po utrjenih poteh in temu nasprotuje lastnik ali upravljavec poti (prvi odstavek 28.d člena);

3. če se vozi s kolesom v naravnem okolju zunaj utrjenih poti in ne gre za dovoljene primere vožnje s kolesom v naravnem okolju iz petega odstavka 28.b člena tega zakona (prvi odstavek 28.d člena);

4. če organizira vožnjo s kolesi v naravnem okolju brez dovoljenja za javno prireditev ali če izvede javno prireditev v nasprotju z izdanim dovoljenjem (tretji odstavek 28.d člena);

5. če po končani javni prireditvi ne približa stanja prireditvenega prostora stanju, v kakršnem je bil pred prireditvijo (tretji odstavek 28.d člena).

4. ZAKON O GOZDOVIH

Uradni list RS, št. 30/93, 56/99-ZON, 67/02, 110/07, 106/10, 63/13, 17/14; ZG

3. člen

Pojmi imajo po tem zakonu naslednji pomen:

5. **Funkcije gozdov** so ekološke: varovanje gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti ter klimatska funkcija; **socialne: zaščitna funkcija – varovanje objektov, rekreacijska, turistična, poučna, raziskovalna, higiensko – zdravstvena funkcija**, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine, obrambna ter estetska funkcija; proizvodne: lesnoproizvodna funkcija, pridobivanje drugih gozdnih dobrin ter lovnogospodarska funkcija.
8. **Gospodarjenje z gozdovi** obsega opravljanje varstvenih in gojitvenih ter **vseh drugih del**, ki so potrebna za **zagotavljanje ekoloških in socialnih funkcij gozdov, gradnjo in vzdrževanje gozdne infrastrukture**, izkoriščanje in **rabo gozdov** ter razpolaganje z gozdovi.
9. **Raba gozdov** je skupni izraz za izkoriščanje funkcij gozdov, ki je po tem zakonu **dovoljeno tudi nelastnikom gozdov** (nabiranje gob, plodov gozdnega drevja in drugih rastlin, ki rastejo v

gozdovih, nabiranje zelnatih rastlin in njihovih delov, čebelarjenje, **gibanje po gozdovih, rekreacija v gozdu** ipd.).

11. Gozdna infrastruktura so **gozdne prometnice (gozdne ceste, vlake in stalne žičnice) in drugi objekti** v gozdovih, namenjeni predvsem **gospodarjenju z gozdovi**.

24. **Prost dostop** pomeni **prosto hojo** oseb po gozdu.

3.a člen

(1) Določitev dela gozda oziroma gozdnega zemljišča za stavbno zemljišče ali za drug namen je mogoča le v prostorskih aktih v skladu z zakonom, ki ureja prostorsko načrtovanje.

(2) Določba prejšnjega odstavka ne velja za graditev gozdne infrastrukture v gozdu oziroma na gozdnih zemljiščih in za izvajanje del, ki se po tem zakonu štejejo za gozdarska investicijska vzdrževalna dela.

(3) Gozdarska investicijska vzdrževalna dela po tem zakonu so rekonstrukcija gozdne infrastrukture, izdelava in rekonstrukcija protipožarnih presek, zidov, stez ter druga podobna dela. Minister oziroma ministrica, pristojna za gozdarstvo (v nadaljnjem besedilu: minister, pristojen za gozdarstvo) podrobneje določi gozdarska investicijska vzdrževalna dela in pogoje za njihovo izvedbo.

(4) Gozdarska investicijska vzdrževalna dela iz prejšnjega odstavka se štejejo za investicijska vzdrževalna dela po predpisih, ki urejajo graditev objektov.

5. člen

(1) Lastninska pravica na gozdovih se izvršuje tako, da je **zagotovljena njihova ekološka, socialna in proizvodna funkcija. Lastnik gozda zato mora:**

- gospodariti z gozdovi v skladu s predpisi, z načrti za gospodarjenje in upravnimi akti, izdanimi po tem Zakonu;
- **dopustiti v svojem gozdu prost dostop, razen za primere pridobitne turistične oziroma pridobitne rekreativne dejavnosti;**
- dopustiti v svojem gozdu čebelarjenje ter lov in rekreativno nabiranje plodov, zelnatih rastlin, gob in prosto živečih živali v skladu s predpisi.

(2) Lastniki gozdov imajo pravico sodelovati v postopku priprave in sprejemanja načrtov za gospodarjenje z gozdovi. Njihove potrebe, predlogi in zahteve se v največji možni meri upoštevajo skladno z ekosistemskimi in zakonskimi omejitvami.

9. člen

(1) Gozdnogospodarski načrti so gozdnogospodarski in lovsko upravljavski načrti območij ter gozdnogospodarski načrti gozdnogospodarskih enot. Gozdnogospodarski načrti se izdelajo kot skupni načrti za vse gozdove ne glede na lastništvo ob upoštevanju posebnosti na posameznih območjih.

(2) Gozdnogospodarski načrti imajo splošni in prostorski del.

(3) **Obvezna izhodišča za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov so okoljska izhodišča po predpisih, ki urejajo varstvo okolja.**

(4) V gozdnogospodarskem načrtu se upoštevajo tudi usmeritve za gospodarjenje z naravnimi vrednotami in kulturno dediščino v gozdnem prostoru, vodnogospodarski pogoji in usmeritve za zagotavljanje drugih funkcij gozdov, ki jih pripravijo pristojni organi in organizacije.

(5) V gozdnogospodarskih načrtih se določijo tudi potrebni ukrepi za ohranitev ugodnega stanja posebnih varstvenih območij, določenih po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave.

10. člen

(1) **V gozdnogospodarskem in lovsko upravljavskem načrtu območja** (v nadaljnjem besedilu: območni načrt) se ob upoštevanju usmeritev iz nacionalnega gozdnega programa, ugotovljenega stanja gozdov, analize preteklega gospodarjenja, zakonitosti razvoja gozdov,

ugotovljenega stanja populacij divjadi in njenega okolja ter pridobljenih spoznanj pri spremljanju razvoja gozdov na območju določijo:

- **funkcije gozdov in njihovo ovrednotenje;**
- cilji, usmeritve in ukrepi za gospodarjenje z gozdom in gozdnim prostorom;
- cilji, usmeritve in ukrepi za upravljanje z divjadjo v skladu s predpisi o divjadi in lovstvu;
- usmeritve za ohranjanje oziroma vzpostavitev naravne avtohtone sestave gozdnih življenjskih združb na podlagi bioloških kazalnikov.

(2) V prostorskem delu območnega načrta se:

- prikaže stanje gozdov in drugih gozdnih zemljišč;
- v okviru gozdov in drugih gozdnih zemljišč prikažejo območja, ki so po prostorskih planskih aktih namenjena drugim rabam;
- prikažejo območja, ki so razglašena za varovalni gozd, gozdni rezervat oziroma za gozd s posebnim namenom, ter zavarovana in varovana območja po predpisih, ki urejajo varstvo okolja, ohranjanje narave in upravljanje z vodami;
- določijo območja posamičnega gozdnega drevja in skupin gozdnega drevja zunaj ureditvenih naselij, ki so pomembna za ohranjanje in razvoj krajine ali življenjskega prostora prostoživečih organizmov;
- prikaže zasnova gozdne infrastrukture in drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru;
- **določijo območja, na katerih sta mogoči ježa in vožnja s kolesom brez motorja po označenih gozdnih vlakih in drugih poteh.**

(3) Funkcije gozdov, ki so določene in ovrednotene s stopnjami njihovega vpliva na gospodarjenje z gozdovi na kartah in popisih funkcij gozdov v območnem načrtu, se kot strokovne podlage upoštevajo pri prostorskih ureditvah državnega in lokalnega pomena.

19. člen

(1) Dela v svojem gozdu lahko opravlja lastnik gozda, pri tem pa mu lahko pomagajo njegovi zakoniti dediči ter njihovi zakonci in druge fizične osebe v obliki medsosedske pomoči.

(2) Dela v gozdu lahko opravljajo tudi za ta dela registrirane fizične ali pravne osebe (V nadaljnjem besedilu: izvajalci), ki izpolnjujejo predpisane pogoje glede strokovne usposobljenosti.

(3) Minister, pristojen za gozdarstvo, predpiše minimalne pogoje, ki jih morajo za opravljanje del v gozdovih izpolnjevati izvajalci.

21. člen

(1) Za graditev objektov in posege v gozd oziroma gozdni prostor je treba pridobiti soglasje Zavoda.

(2) Mnenje Zavoda se mora pridobiti tudi za graditev objektov zunaj gozda, če je iz poročila o vplivih na okolje razvidno, da bi objekt ali posledice delovanja objekta negativno vplivali na gozdni ekosistem in funkcije gozda.

21.a člen

(1) Pred začetkom gozdarskih investicijskih vzdrževalnih del je treba pridobiti dovoljenje Zavoda. Zavod izda dovoljenje, če izvajalec gozdarskih investicijskih vzdrževalnih del vlogi za izdajo dovoljenja priloži ustrezen načrt, **izdelan v skladu s predpisom iz tretjega odstavka 3.a člena** tega zakona ter predloži soglasje vseh lastnikov gozda oziroma gozdnega zemljišča, na katerem namerava izvajati taka dela.

(2) Javni shod in prireditve je dopustno organizirati v gozdu oziroma gozdnem zemljišču v skladu s predpisi, ki urejajo javne shode in prireditve. O shodu oziroma prireditvi organizator obvesti Zavod.

37. člen

(1) **Gozdna infrastruktura** se mora načrtovati, graditi in vzdrževati tako, da se ob upoštevanju tehničnih, gospodarskih in ekoloških pogojev gozdna tla, rastlinstvo in živalstvo čim manj prizadenejo.

(2) **Pri načrtovanju gozdnih cest je treba poleg pomena gozdne ceste za gospodarjenje z gozdovi in prilagajanja naravnemu okolju upoštevati tudi obstoj in razvoj višinskih kmetij ter turistične in rekreativne potrebe.**

(3) **Gradnja gozdnih prometnic je v javnem interesu.** Gozdne prometnice se morajo graditi, vzdrževati in uporabljati tako, da se ne:

- ogrozijo vodni viri;
- povzročijo erozijski procesi;
- prepreči odtok visokih vod iz hudournikov;
- poveča nevarnost plazov;
- poruši ravnotežje na labilnih tleh;
- poslabša odtok padavinskih vod, tako da bi bila ogrožena kmetijska ali druga zemljišča ali da bi bil ogrožen obstoj gozda ali onemogočen njegov razvoj;
- prizadenejo območja, pomembna za ohranitev prosto živečih živali;
- prizadene naravna ali kulturna dediščina;
- ogrozijo druge funkcije oziroma večnamenska raba gozdov.

(4) **Prepovedana je uporaba gozdnih prometnic za namene, ki niso povezani z gospodarjenjem z gozdovi, s katero se zmanjša ali prepreči uporaba gozdnih prometnic oziroma povečajo stroški njihovega vzdrževanja, če ta zakon ne določa drugače.**

(5) Gozdne vlake je treba graditi in vzdrževati v skladu z usmeritvami, določenimi v gozdnogojitvenem načrtu.

(6) Minister, pristojen za gozdarstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za okolje, izda predpise o gradnji, vzdrževanju in načinu uporabe gozdnih prometnic.

(7) Za gradnjo gozdnih prometnic se kot dokazilo o pravici graditi po zakonu, ki ureja graditev objektov, šteje overjeno soglasje lastnikov gozdov, ki imajo v lasti več kot tri četrtnine površin zemljišč na trasi predvidene gozdne prometnice.

38. člen

(1) **Gozdne ceste** so gozdne prometnice, ki so namenjene predvsem gospodarjenju z gozdom ter so sestavni del gozda ali drugega zemljišča, čez katero potekajo, in so javnega značaja. Zavod vodi evidenco o gozdnih cestah in oceni površino neodmerjenih gozdnih cest, ki se odšteje pri osnovi katastrskega dohodka za odmero davka in drugih dajatev.

(2) Gozdne ceste, ki omogočajo tudi dostop do kmetij, zaselkov oziroma vasi, turističnih objektov, izletniških in drugih podobnih objektov in so pretežno javnega značaja, prevzemajo pripadajoče lokalne skupnosti.

(3) Sredstva za vzdrževanje gozdnih cest zagotavljajo lokalne skupnosti iz lastnih sredstev in iz pristojbin iz 49. člena tega zakona ter Republika Slovenija.

(4) Izvedbo vzdrževanja gozdnih cest zagotavlja lokalna skupnost na podlagi programa vzdrževanja, ki ga pripravi Zavod v sodelovanju z lokalno skupnostjo.

39. člen

(1) Gozdne ceste praviloma lahko uporabljajo tudi drugi uporabniki, morajo pa biti označene, da so gozdne ceste in da jih drugi uporabniki uporabljajo na lastno odgovornost.

(2) Uporabniki morajo gozdne ceste uporabljati v skladu z režimom uporabe, ki ga določi Zavod v sodelovanju z lastniki gozdov.

(3) Zavod v sodelovanju z lokalno skupnostjo označi gozdne ceste in režim njihove uporabe z opozorilnimi tablamami oziroma drugimi znaki.

(4) Za gozdne ceste v varovalnih gozdovih in v gozdovih s posebnim namenom, v požarno ogroženih gozdovih in v gozdovih, ki so v prostorskih delih gozdnogospodarskih načrtov določeni kot

območja, pomembna za ohranitev prosto živečih živali, oziroma v drugih podobnih primerih, Zavod določi poseben režim prometa.

40. člen

(1) Vožnja v gozdu zunaj gozdnih cest je dovoljena le za **gospodarjenje z gozdovi** ali za reševanje ljudi oziroma premoženja.

(2) Ob veliki razmočenosti gozdnih cest je vožnja z vozili nad določeno težo prepovedana. Največjo dovoljeno težo vozil in trajanje prepovedi določi in ju na opozorilnih tablah označi Zavod.

(3) **Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena sta ježa in vožnja s kolesom brez motorja dovoljeni na označenih gozdnih vlakah in drugih označenih poteh na območjih, določenih v prostorskem delu območnega načrta.**

(4) **Poti iz prejšnjega odstavka in pogoje njihove rabe sporazumno določijo in v skladu s predpisi o gozdnih prometnicah označijo lastniki, Zavod in lokalna skupnost.**

42. člen

(2) Trajno in popolno zaporo gozdnih cest Zavod označi s cestno-prometnimi znaki za prepoved prometa. Zavod določi, katere gozdne ceste se zaprejo z zapornico.

(3) Gozdne ceste se lahko, na podlagi predhodnega dovoljenja Zavoda, zaprejo tudi zaradi zagotovitve varnosti, vzdrževanja gozdne ceste, lova in **prirejanja javnih shodov oziroma prireditev.**

(4) Zapore gozdnih cest iz drugega odstavka tega člena ne veljajo za prebivalce bližnjih naselij, ki dnevno uporabljajo te ceste.

44. člen

(1) Gozdovi, v katerih je izjemno poudarjena raziskovalna funkcija, funkcija varovanja naravnih vrednot ali funkcija varovanja kulturne dediščine, se razglasijo za gozdove s posebnim namenom.

(2) Gozdovi, v katerih je izjemno poudarjena zaščitna, rekreacijska, turistična, poučna higiensko-zdravstvena funkcija, obrambna ali estetska funkcija, se lahko razglasijo za gozdove s posebnim namenom. Gozdovi s posebnim namenom so tudi gozdna zemljišča, na katerih so skladišča ali vadbeni objekti, namenjeni obrambnim potrebam. Z njimi upravlja Ministrstvo za obrambo v skladu s tem zakonom.

(3) Gozdovi s posebnim namenom so tudi gozdovi na območjih, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave.

45. člen

(1) Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom iz prvega odstavka 44. člena tega zakona se razglasijo z predpisom vlade.

(2) Gozdovi s posebnim namenom iz drugega odstavka 44. člena tega zakona se razglasijo s predpisom lokalne skupnosti, če je izjemna poudarjenost funkcij gozdov v njenem interesu oziroma s predpisom vlade, če je izjemna poudarjenost funkcij gozdov v državnem interesu.

56. člen

(1) Zavod opravlja javno gozdarsko službo v vseh gozdovih, in sicer:

opravlja v gozdovih in gozdnem prostoru naloge nadzora v skladu z določbami tega zakona;

- opravlja v gozdu in gozdnem prostoru naloge neposrednega nadzora v naravi v skladu s predpisi o ohranjanju narave in v tej zvezi naloge prekrškovnega organa;
- o nedovoljenih posegih in aktivnostih v gozdu in gozdnem prostoru pisno obvešča pristojne inšpekcijske službe;

77. člen

(1) Pri izvrševanju inšpekcijskega nadzorstva ima gozdarski inšpektor poleg pravic in dolžnosti, ki jih ima po drugih predpisih, še naslednje pravice in dolžnosti:

- ustaviti vsa dela, ki niso v skladu z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov;

(3) Če inšpektor pri opravljanju inšpekcijskega nadzorstva nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, ugotovi, da so ti predpisi kršeni, ima pravico in dolžnost:

- odrediti ukrepe, da se ugotovljene nepravilnosti in pomanjkljivosti odpravijo v roku, ki ga določi;
- poročati pristojnim državnim organom o ugotovitvah pri opravljanju inšpekcijskega nadzora in o izrečenih ukrepih.

77.a člen

(1) Delavci Zavoda, ki jih za to pooblasti minister, pristojen za gozdarstvo (v nadaljnjem besedilu: gozdarski nadzorniki) in imajo pooblastila prekrškovnega organa po zakonu, ki ureja prekrške, opravljajo poleg inšpektorjev neposredni nadzor nad izvajanjem določb prvih odstavkov 18. in 25. člena, prvega in četrtega odstavka 37. člena ter prvega in tretjega odstavka 40. člena tega zakona in na njihovi podlagi izdanih predpisov ter določb drugih predpisov, ki urejajo nabiranje gob, plodov, zelnatih rastlin in njihovih delov, ki zajema:

- **ugotavljanje kršitev glede vožnje v gozdu;**
- ugotavljanje kršitev, ki bi zmanjšale ali preprečile uporabo gozdnih prometnic oziroma povečale stroške njihovega vzdrževanja;
- opozarjanje oseb na dejanja, ki škodijo gozdu.

(3) Gozdarski nadzorniki imajo pravico od osebe, ki ne spoštuje določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, zahtevati in dobiti na vpogled osebno izkaznico ali drugo javno listino, s katero se dokazuje istovetnost te osebe. Gozdarski nadzorniki lahko tudi fotodokumentirajo potek kršitve in kršilca zaradi dokazovanja storitve prekrška.

(4) Gozdarski nadzorniki imajo pravico izdati plačilni nalog osebi, ki stori prekršek iz 5., 13., 23., 24. in 27. točke prvega odstavka 79. člena in 3. točke tretjega odstavka 81. člena tega zakona.

5. ZAKON O PLANINSKIH POTEH

Uradni list RS, št. 61/07

1. člen

(predmet zakona)

(1) Ta zakon ureja pogoje za **gradnjo, vzdrževanje in označevanje planinskih poti**, pogoje za njihovo nemoteno in varno uporabo ter druga vprašanja, povezana s planinskimi potmi.

(2) Pri gradnji, vzdrževanju in označevanju planinskih poti ter omogočanju njihove nemotene in varne uporabe se uporabljajo **predpisi, ki urejajo rabo gozdov, urejanje prostora, graditev objektov, ohranjanje narave**, evidentiranje nepremičnin in stvarnopravna razmerja, če ni s tem zakonom določeno drugače.

2. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. planinska pot je ozek pas zemljišča, praviloma na gričevnatem, hribovitem in goratem svetu, **namenjen za hojo, tek ali plezanje**, ki je lahko **obstoječa pešpot ob javni prometni površini, poljska pot** ali ustrezna **gozdna prometnica**, lahko pa je tudi samostojna, praviloma največ en meter široka, le v nujnih primerih z naravnim materialom utrjena pohodna trasa;

3. člen

(pravica redne rabe planinskih poti)

(3) Lastnik oziroma lastnica zemljišča (v nadaljnjem besedilu: lastnik zemljišča), preko katerega poteka planinska pot, mora uporabnikom dopustiti, da jo uporabljajo za hojo, tek ali plezanje, skrbniku pa, da jo vzdržuje in označuje z risanjem markacij in postavljanjem usmerjevalnih tabel, skrinjic in varovalne opreme.

(4) Uporabnik je dolžan planinsko pot uporabljati tako, da se zaradi njegove hoje, teka ali plezanja po njej ter na in ob zemljišču, preko katerega poteka in na drugih nepremičninah ter favni in flori ob njej ne dela škoda ali ogroža druge uporabnike.

(5) Skrbnik mora planinsko pot vzdrževati tako, da se ne spreminjajo reliefne in krajinske značilnosti območja, na katerem poteka in ne poslabšujejo vodne, gozdne, habitatne in kmetijske razmere zemljišča, preko katerega poteka in tudi ne poslabšuje obstoječe stanje okolja, njeno označevanje z risanjem markacij, postavljanjem usmerjevalnih tabel, skrinjic in varovalne opreme pa mora izvajati samo tako, kot je to določeno s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.

19. člen

(omejitve uporabe planinskih poti)

(1) **Po planinskih poteh, ki ne potekajo po poljskih poteh ali gozdnih prometnicah, ni dovoljena vožnja z gorskimi kolesi, motornimi kolesi, kolesi s pomožnim motorjem in drugimi vozili**, razen v primeru, če je takšno vozilo namenjeno za oskrbo planinske kočice ali za reševanje ponesrečenega uporabnika ali če lastnik zemljišča, preko katerega poteka planinska pot, opravlja vožnje za lastne potrebe. Navedene planinske poti je tudi prepovedano uporabljati za jahanje in vodenje jezdnih živali, razen v primeru, če je uporaba takih živali namenjena za oskrbo planinskih kočic ali za lastne potrebe lastnikov zemljišč, preko katerih poteka planinska pot.

(2) **Ne glede na določbe prejšnjega odstavka vožnja z vozili iz prejšnjega odstavka tudi ni dovoljena po planinskih poteh, ki potekajo po poljskih poteh ali gozdnih prometnicah, če je takšna vožnja prepovedana na podlagi predpisov, ki urejajo ohranjanje narave, gozdarstvo ali lovstvo.** Če ležijo zemljišča, preko katerih poteka planinska pot, v območju, ki je varovano na podlagi predpisov, ki urejajo ohranjanje narave, gozdarstvo ali lovstvo, se lahko vožnje za oskrbo planinske kočice in vožnje lastnika zemljišč, preko katerega poteka planinska pot, za lastne potrebe izvajajo samo na podlagi predhodno pridobljenega dovoljenja za poseg v naravo.

(3) **Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena je ob upoštevanju omejitev iz prejšnjega odstavka vožnja z gorskimi kolesi dovoljena po planinski poti, ki jo določi minister, pristojen za šport, na predlog skrbnika planinske poti.**

(4) S predpisom iz petega odstavka 6. člena tega zakona se podrobneje določi tudi način in pogoje za označevanje prepovedi in izjem uporabe planinskih poti iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena.

(5) Po planinski poti se lahko izvede tek kot športna prireditev oziroma tekmovanje (v nadaljnjem besedilu: športni tek) samo v sodelovanju s skrbnikom takšne planinske poti.

(6) **Če obsega športni tek tudi vožnjo z gorskimi kolesi, kot je triatlon in podobno, se lahko takšna tekma izvede po planinski poti samo**, če so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka in če se del planinske poti, po kateri poteka kolesarjenje, zapre za čas tekme, v primeru, če ležijo zemljišča, preko katerih poteka takšna planinska pot, v območju, ki je varovano na podlagi predpisov, ki urejajo ohranjanje narave, gozdarstvo ali lovstvo, pa mora organizator takšne tekme pridobiti tudi dovoljenje za poseg v naravo.

(7) Določbe tega člena ne veljajo v primeru vseh vrst voženj, ki so potrebne zaradi neposredno grozečih naravnih in drugih nesreč ali zato, da se preprečijo oziroma zmanjšajo njihove posledice ter med izrednim ali vojnim stanjem.

6. ZAKON O KMETIJSKIH ZEMLJIŠČIH

Uradni list RS, št. 71/11-UPB-2

3.č člen

V prostorskih aktih se na območjih trajno varovanih kmetijskih zemljišč brez spremembe namenske rabe kmetijskih zemljišč (v nadaljnjem besedilu: kmetijska namenska raba) lahko načrtujejo:

- agrarne operacije in vodni zadrževalniki za potrebe namakanja kmetijskih zemljišč;
- naslednji pomožni kmetijski objekti: rastlinjaki, **poliske poti**, ograje za pašo živine, obore za rejo divjadi, ograje in opore za trajne nasade in opore za mreže proti toči;
- omrežja naslednje gospodarske javne infrastrukture: cevovodi za pitno in odpadno vodo s pripadajočimi objekti, elektroenergetski vodi s pripadajočimi objekti, komunikacijski vodi, naftovodi, plinovodi, vročevodi in priključki nanje;
- posegi za začasne ureditve za potrebe obrambe in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- začasni objekti;
- **rekonstrukcije lokalnih cest.**

Na območjih trajno varovanih kmetijskih zemljišč ni dopustno vzpostavljati območij za omilitvene in izravnalne ukrepe po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave.

Ne glede na prejšnji odstavek se na območju trajno varovanih kmetijskih zemljišč lahko izjemoma vzpostavlja območja za omilitvene in izravnalne ukrepe po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, ki so povezani z obstoječimi ali načrtovanimi prostorskimi ureditvami državnega pomena s področja cestne in železniške infrastrukture iz prvega ali drugega odstavka 3.e člena tega zakona, če jih ni mogoče umestiti na druga zemljišča.

V prostorskih aktih se na območjih ostalih kmetijskih zemljišč brez spremembe kmetijske namenske rabe lahko načrtujejo:

- agrarne operacije in vodni zadrževalniki za potrebe namakanja kmetijskih zemljišč;
- vsi pomožni kmetijski objekti;
- omrežja naslednje gospodarske javne infrastrukture: cevovodi za pitno in odpadno vodo s pripadajočimi objekti, elektroenergetski vodi s pripadajočimi objekti, komunikacijski vodi, naftovodi, plinovodi, vročevodi in priključki nanje;
- posegi za začasne ureditve za potrebe obrambe in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- začasni objekti;
- **rekonstrukcije lokalnih cest.**

Pomožni kmetijski objekti iz druge alinee prvega odstavka in druge alinee četrtega odstavka tega člena se lahko uporabljajo le v kmetijske namene.

Minister, pristojen za kmetijstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za prostor, podrobneje določi vrste pomožnih kmetijskih objektov in začasnih objektov ter njihovo največjo velikost.

Minister, pristojen za kmetijstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za obrambo, podrobneje določi pogoje in vrste ureditev iz četrte alinee prvega odstavka in četrte alinee četrtega odstavka tega člena.

5. člen

Pravna ali fizična oseba, ki je lastnik, zakupnik ali drug uporabnik kmetijskega zemljišča (v nadaljnjem besedilu: lastnik, zakupnik ali drug uporabnik kmetijskega zemljišča) **mora** na svojih, zakupljenih ali drugače dodeljenih neobdelovalnih kmetijskih zemljiščih dopustiti drugim čebelarjenje, lov in rekreativno nabiranje plodov prostorastočih rastlin, zelnatih prostorastočih rastlin, gob in prostoživečih živali v skladu s predpisi ter **dopustiti prosto gibanje drugim osebam po neobdelovalnih kmetijskih zemljiščih, če se s tem ne povzroči škoda.**

Povzročitelj škode na zemljišču ali pridelku je odškodninsko odgovoren lastniku, zakupniku ali drugemu uporabniku kmetijskega zemljišča oziroma pridelka v skladu s predpisi.

6. člen

Določbe tega zakona o rabi in obdelovanju kmetijskih zemljišč, odškodnini iz 11. člena tega zakona se uporabljajo tudi za zemljišča, ki so s planskim aktom določena za stavbna zemljišča oziroma za nekmetijske namene, dokler za njih ni v skladu s predpisi izdano dovoljenje za gradnjo oziroma drug ustrezen akt.

7. ZAKON O GRADITVI OBJEKTOV

Uradni list RS, št.: 102/04-UPB-1, 14/05, 92/05-ZJC-B, 93/05-ZVMS, 126/07, 108/09, 61/10-ZRud-1, 57/12, 101/13-ZDavNepr in 110/13

2. člen

(pomen izrazov)

1.5.1. javna površina je površina, katere raba je pod enakimi pogoji namenjena vsem, kot so **javna cesta, ulica**, trg, tržnica, igrišče, parkirišče, pokopališče, park, zelenica, **rekreacijska površina** in podobna površina;

1.9. **enostavni objekt** je konstrukcijsko manj zahteven objekt, ki ne potrebuje posebnega statičnega in gradbeno – tehničnega preverjanja, ki ni namenjen prebivanju in ni objekt z vplivi na okolje; enostavni objekti se razvrščajo na pomožne objekte, začasne objekte, **vadbene objekte**, spominska obeležja in urbano opremo;

1.9.2. **začasni objekt** je enostavni objekt, narejen v montažni izvedbi in iz lahkih materialov, namenjen sezonski turistični ponudbi, **prireditvi** ali začasnemu skladiščenju in podobno, ki se postavi samo za čas trajanja takšne ponudbe, prireditve oziroma skladiščenja;

1.9.3. **vadbeni objekt je enostavni objekt, namenjen športu in rekreaciji na prostem**, kot so nogomet, odbojka, roket, tenis, golf, vzletišča za zmaje, ultralahka letala in druga podobna športna vzletišča, rekreacijsko jahanje, **kolesarjenje**, trim steze in druga podobna športna oziroma rekreacijska igrišča na prostem, kakor tudi enostavni objekt, namenjen vajam za zaščito in reševanje, vojaškemu vadišču in podobno pod pogojem, da se s takšnim objektom ne spreminja vodnih in reliefnih značilnosti;

2.2. **grajeno javno dobro** lokalnega pomena je grajeno javno dobro, ki sodi v omrežje gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena in javna površina na njih, kakor tudi objekti ali deli objektov, katerih uporaba je pod enakimi pogoji namenjena vsem, kot so cesta, ulica, trg, pasaža in druga javna prometna površina lokalnega pomena, tržnica, **igrišče**, parkirišče, pokopališče, park, zelenica, **športna oziroma rekreacijska površina** in podobno;

8. UREDBA O RAZVRŠČANJU OBJEKTOV GLEDE NA ZAHTEVNOST

Uradni list RS, št.: 18/13

1. člen

(vsebina)

(1) Ta uredba razvršča objekte glede na zahtevnost gradnje na zahtevne, manj zahtevne, nezahtevne in enostavne objekte ter določa vzdrževanje objektov.

(2) Ta uredba se ne uporablja za razvrščanje tistih enostavnih objektov in za vzdrževanje objektov, ki jih določajo predpisi s področja energetike, rudarstva, gospodarjenja z gozdovi, elektronskih

komunikacij, cest, železnic in žičniških naprav ter drugi predpisi, razen v primeru, da so določbe te uredbe za investitorja ugodnejše.

Priloga 2, Nezahtevni in enostavni objekti:

Točka 11. Kolesarska pot, pešpot, gozdna pot. Sem ne spada: kolesarska pot ali pešpot, ki je del cestnega sveta.

9. ZAKON O ŠPORTU

Uradni list RS, št.: 22/98

2. člen

(obseg javnega interesa)

Javni interes v športu obsega naloge nacionalnega in lokalnega pomena v vseh segmentih športa, ki se opredelijo v Nacionalnem programu športa (v nadaljnjem besedilu: nacionalni program) in programih športa lokalnih skupnosti, zlasti na področju:

- športne vzgoje,
- športne rekreacije,
- kakovostnega športa,
- vrhunškega športa,
- športa invalidov.

3. člen

(uresničevanje javnega interesa)

Država uresničuje javni interes v športu tako, da:

- zagotavlja sredstva za realizacijo nacionalnega programa,
- **spodbuja in zagotavlja pogoje za opravljanje in razvoj športne dejavnosti,**
- **načrtuje, gradi in vzdržuje javne športne objekte,**
- vodi stimulatивно davčno politiko.

Lokalna skupnost uresničuje javni interes v športu tako, da:

- zagotavlja sredstva za realizacijo dela nacionalnega programa, ki se nanaša na lokalne skupnosti in z zagotavljanjem sredstev za izvedbo lokalnega programa športa,
- **spodbuja in zagotavlja pogoje za opravljanje in razvoj športnih dejavnosti,**
- **načrtuje, gradi in vzdržuje lokalno pomembne javne športne objekte.**

Sredstva za uresničevanje javnega interesa na ravni države in lokalnih skupnosti se zagotavljajo iz državnega proračuna in proračuna lokalnih skupnosti (v nadaljevanju: javna sredstva).

V. ŠPORTNI OBJEKTI

17. člen

(športni objekti)

Športni objekti so za športno dejavnost opremljene in urejene površine in prostori.

18. člen

(javni športni objekti)

Javni športni objekti po tem zakonu so športni objekti, ki so državna lastnina ali lastnina lokalnih skupnosti.

19. člen

(mreža javnih športnih objektov)

Mreža javnih športnih objektov obsega obstoječe javne športne objekte, merila za načrtovanje novih in za posodobitev obstoječih športnih objektov.

20. člen

(namembnost)

Javni športni objekt se mora uporabljati v javno dobro in za namen, za katerega je bil zgrajen in urejen.

Če se javnemu športnemu objektu namembnost spremeni, se mora zagotoviti nadomestni javni športni objekt.

21. člen

(prednost pri uporabi)

Športna društva, ki izvajajo letni program imajo za izvajanje nacionalnega programa, pod enakimi pogoji, prednost pri uporabi javnih športnih objektov pred drugimi izvajalci.

Obvezni športni programi šolske športne vzgoje, ki se izvajajo v (na) javnih športnih objektih, imajo prednost pred izvajalci letnega programa.

Način vzdrževanja, uporabe, upravljanja in koriščenja javnih športnih objektov se opredeli s pogodbo.

22. člen

(normativi, standardi, priporočila)

Normative, standarde in priporočila za načrtovanje, graditev, opremljanje in vzdrževanje športnih objektov, ki jih uporabljajo izvajalci letnega programa, predpiše minister po pridobljenem mnenju ministra, pristojnega za prostor.

Normativi, standardi in priporočila iz prejšnjega odstavka se upoštevajo tudi za športne objekte, ki so zasebna lastnina in v katerih se izvaja profitna dejavnost v športu.

10. ZAKON O TRIGLAVSKEM NARODNEM PARKU

Uradni list RS, št. 52/10

1. člen

(vsebina zakona)

S tem zakonom se ustanovi narodni park, določa njegovo območje, varstvena območja in območja ožjih zavarovanih območij v narodnem parku, pravila ravnanja in varstvene režime, način upravljanja narodnega parka, sodelovanja javnosti in prebivalcev narodnega parka pri upravljanju narodnega parka, trajnostne razvojne usmeritve v narodnem parku in na območjih samoupravnih lokalnih skupnosti v narodnem parku (v nadaljnjem besedilu: parkovne lokalne skupnosti) ter način njihovega izvajanja, financiranje, nadzor, sankcije in druga ravnanja, povezana s cilji in nameni tega zakona.

2. člen

(cilji in nameni zakona)

(1) Narodni park se ustanovi in se upravlja s ciljem:

- da se ohrani izjemnost naravnih, kulturnih, krajinskih in duhovnih vrednot;
- da se **prednostno ohrani narava z ohranjenimi ekosistemi in naravnimi procesi**, biotska raznovrstnost skupaj s kakovostjo in pestrostjo krajin;
- da se ohranjajo kulturna dediščina in kulturni spomeniki ter naravni viri v osrednjem delu Julijskih Alp;
- da se ohrani zgodovinski in simbolni pomen območja narodnega parka;

- da se omogoča z naravnimi in ustvarjenimi danostmi in z vrednotami usklajen razvoj (trajnostni razvoj) na območju narodnega parka;
- da se omogoča ohranjanje poseljenosti in omogočanje ustrezne kakovosti življenja prebivalcem narodnega parka z razvojem družbenih, kulturnih in gospodarskih dejavnosti ter zmanjševanje obstoječega in preprečevanje dodatnega obremenjevanja okolja;
- da se omogoča raziskovanje, ozaveščanje, **obiskovanje in doživljanje** narodnega parka.

(2) Narodni park je namenjen:

- prednostnemu varovanju ekološke celovitosti ekosistemov v narodnem parku in preprečevanju posegov in dejavnosti, ki bi jo lahko ogrozile;
- ohranjanju ravnovesja med naravnimi procesi in delovanjem človeka zaradi ohranjanja za območje narodnega parka značilne krajine kot prvine tradicionalne rabe prostora;
- varovanju in spoznavanju naravnih, krajinskih, kulturnih in duhovnih vrednot ter celostnemu ohranjanju kulturne dediščine;
- spodbujanju trajnostnega razvoja in ohranjanju poselitve;
- **omogočanju** obiskovanja za znanstvene, izobraževalne, **rekreacijske, turistične** in duhovne namene v obsegu in na način, ki je za naravo čim manj moteč in združljiv s cilji narodnega parka.

4. člen

(izrazi)

(1) V tem zakonu uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

1. **divjina** je območje, kjer potekajo naravni procesi brez kakršnih koli neposrednih vplivov človekovega delovanja;
2. ekocelica je ožji del naravnega okolja, ki omogoča prostoživečim živalskim in rastlinskim vrstam (v nadaljnjem besedilu: živalske in rastlinske vrste) nujne pogoje za njihov obstoj (npr.: kritje, možnost za gnezdenje in poganje mladičev, posebni ekološki pogoji);
3. krajina je bolj ali manj zaokroženo območje, ki ima zaradi značilnosti žive in nežive narave ter človekovega delovanja določeno razporeditev krajinskih struktur in je v prostorskih prvinah izraženo razmerje med človekom in naravo na določenem območju in v določenem času. Osnovni gradniki krajine so prostorske prvine, ki so naravnega ali kulturnega izvora (relief, vode in rastje ter raba tal, poselitveni vzorec, stavbno izročilo, tradicionalna raba zemljišč in posestna struktura, prostorske dominante, vedute in posamezne grajene prvine);
4. kulturna dediščina je kulturna dediščina po predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine;
5. **naravno okolje obsega živo in neživo naravo nekega območja, ki ga ni ustvaril človek, nanj pa vpliva, ga oblikuje in uporablja. To so vsa območja zunaj naselij in območij razpršene poselitve, infrastrukturnih objektov državnega ali lokalnega pomena in rudarskih operacij med izvajanjem rudarskih del, ki so določena po predpisih, ki urejajo rudarstvo in načrtovanje prostora, in zunaj nekategoriziranih cest ter drugih prometnih površin, ki so namenjene za vožnjo, ustavljanje in parkiranje po predpisih, ki urejajo ceste in varnost cestnega prometa;**
6. **motorna vozila so motorna vozila in kolesa s pomožnim motorjem in druga prevozna sredstva, ki omogočajo gibanje, hitrejšje od hoje pešca, z močjo lastnega motorja in niso namenjena izključno vožnji po cesti;**
7. kopalne vode so kopalne vode po predpisih, ki urejajo vode;
8. nadomestni objekt je objekt, ki se zgradi zaradi nadomestitve obstoječega objekta;
9. nadomestna gradnja je gradnja nadomestnega objekta v okviru gabaritov in namembnosti obstoječega objekta;
10. naselje je območje naselja po predpisih, ki urejajo načrtovanje prostora;
11. strnjeno naselje je območje naselja s strnjeno grajenimi stavbami različnih namembnosti s pripadajočimi površinami;
12. razpršena poselitve je tip poselitve po predpisih, ki urejajo načrtovanje prostora;
13. objekt je objekt po predpisih, ki urejajo graditev objektov, če ni s tem zakonom določeno drugače;
14. obstoječi objekt je objekt, ki je v rabi ali je njegova raba možna brez izvajanja gradbenih del, za katera je treba pridobiti gradbeno dovoljenje;
15. obstoječe smučišče je območje, ki je s prostorskim aktom opredeljeno kot območje, namenjeno smučanju, in ki vključuje neurejen smučarski prostor in smučišča po predpisih, ki urejajo varnost na smučiščih;

16. nadstandardni razvoj družbenih dejavnosti, nadstandardno izvajanje javne službe ali nadstandardno vzdrževanje prometne infrastrukture je tak razvoj, izvajanje ali vzdrževanje, ki presega uveljavljene standarde na področjih družbenih dejavnosti, javnih služb ali vzdrževanja prometne infrastrukture in se v narodnem parku zagotavlja skladno z načrtom upravljanja;

17. najboljša razpoložljiva tehnika je najboljša razpoložljiva tehnika po predpisih, ki urejajo varstvo okolja;

18. parkovna infrastruktura so znaki, poti, parkovne koče, parkirišča, počivališča in drugi objekti, oprema in instalacije, ki so namenjeni varstvu, upravljanju, nadzoru, interpretaciji in obiskovanju narodnega parka in ki so v upravljanju upravljavca narodnega parka; parkovna infrastruktura se za potrebe prostorskega načrtovanja in graditve objektov šteje za gospodarsko infrastrukturo;

19. planinska koča je planinski dom ali planinska koča, namenjena prenočevanju ter osnovni oskrbi s hrano in pijačo, in bivak, zavetišče ali drug objekt, ki nudi zavetje v visokogorju;

20. prebivalec ali prebivalka narodnega parka (v nadaljnjem besedilu: prebivalec) je fizična oseba s stalnim prebivališčem v narodnem parku;

21. počitniška enota je počitniška hiša ali počitniško stanovanje, ki se za prebivanje uporablja sezonsko ali občasno, in ni predmet trženja v turistične namene;

22. razvojni dokument je nacionalni program, strategija ali drug program oziroma načrt na področju gospodarskih ali družbenih dejavnosti ter na področju skladnega regionalnega razvoja in na njihovi podlagi pripravljen podrobnejši akt, iz katerega so razvidni posamezni razvojni projekti;

23. sprememba namembnosti objekta je sprememba namembnosti v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, pri čemer ni potrebno, da se povečajo vplivi objekta na okolico;

24. tradicionalna raba naravnih virov je raba, ki jo je človek več stoletij izvajal na trajnosten način;

25. trajnostne razvojne usmeritve (v nadaljnjem besedilu: razvojne usmeritve) so razvojne usmeritve, ki v narodnem parku prispevajo k trajnostnemu razvoju, temeljijo na primerjalnih prednostnih narodnega parka in omogočajo gospodarski, družbeni in kulturni razvoj prebivalcev narodnega parka; nanašajo se na ukrepe glede projektov, investicij in izvajanja dejavnosti v narodnem parku, ki so skladni s cilji narodnega parka.

(2) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, katerih pomen ni določen v prejšnjem odstavku, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi, ki urejajo ohranjanje narave in varstvo kulturne dediščine.

6. člen

(varstvena območja)

(1) Narodni park je razdeljen na tri varstvena območja: prvo, drugo in tretje varstveno območje.

(2) Prvo varstveno območje je osrednje območje in je prednostno namenjeno uresničevanju varstva in ohranjanja naravnih vrednot, prvobitnih naravnih območij divjine, rastlinskih in živalskih vrst, njihovih osebkov in habitatov, naravnega razvoja ekosistemov in naravnih procesov brez človekovih negovalnih, vzdrževalnih in drugih posegov. Dopuščena je tudi tradicionalna paša na urejenih pašnih planinah v visokogorju in ohranjanje s tem povezane kulturne dediščine.

(3) Drugo varstveno območje je osrednje območje z dopuščeno tradicionalno rabo naravnih virov zaradi izvajanja dejavnosti sonaravnega kmetijstva in gozdarstva ter trajnostnega gospodarjenja z divjadjo in ribami. Namenjeno je ohranitvi obstoječega stanja narave in kulturne dediščine vsaj v trenutni kakovosti ter preprečitvi vnosa novih obremenjujočih dejavnosti ter postopnemu doseganju namenov prvega varstvenega območja ob upoštevanju razvoja dopuščenih dejavnosti.

(4) Tretje varstveno območje je namenjeno ohranjanju in varovanju biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot in kulturne dediščine ter izrazitih ekoloških, estetskih in kulturnih kakovosti krajine, ohranjanju poselitve ter spodbujanju trajnostnega razvoja, usklajenega s cilji narodnega parka.

(5) Upravljanje narodnega parka se mora izvajati skladno s cilji in z namenom narodnega parka ter nameni varstvenih območij.

III. RAZVOJNE USMERITVE

10. člen

(razvojne usmeritve)

(1) Z razvojnimi usmeritvami se v narodnem parku zagotavlja doseganje ciljev varstva okolja in spodbuja trajnostni razvoj, prilagojen ciljem narodnega parka, ki se uresničujejo zlasti:

1. z ekološkim kmetovanjem, razvojem dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, s pridelovanjem avtohtonih vrst kulturnih rastlin in z gojenjem avtohtonih pasem domačih živali, izboljšanjem predelave kmetijskih pridelkov in gozdarskih proizvodov;
2. z zagotovitvijo ustrezne komunalne opreme in druge gospodarske javne infrastrukture v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih;
3. s spodbujanjem aktivnosti, ki dodatno prispevajo h krepitvi ekoloških in socialnih funkcij gozda v narodnem parku;
4. s spodbujanjem dejavnosti domače in umetne obrti ter načina gradenj, povezanega s stavbnim izročilom v narodnem parku;
5. s spodbujanjem do narodnega parka prijaznega turizma, tj. ekoturizma;
6. s spodbujanjem proizvodov z označbo porekla ali geografsko označbo ali z razvojem blagovne znamke narodnega parka;
7. s podporo nadstandardnemu razvoju družbenih dejavnosti v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih, predvsem šolstva, zdravstva in socialnega varstva;
8. s podporo nadstandardnemu izvajanju državnih in lokalnih javnih služb v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih;
9. z ohranjanjem in odpiranjem delovnih mest ter s spodbujanjem javno-zasebnega partnerstva;
10. s spodbujanjem uporabe najboljših razpoložljivih tehnik;
11. s spodbujanjem aktivnosti, ki prispevajo k ohranjanju narave;
12. s spodbujanjem aktivnosti, ki prispevajo k celostnemu ohranjanju kulturne dediščine;
13. s spodbujanjem aktivnosti, ki prispevajo k vzdrževanju in ohranjanju za narodni park značilne krajine;
14. s spodbujanjem trajnostne mobilnosti in trajnostne rabe energije;
15. s spodbujanjem aktivnosti, ki prispevajo k ublažitvi posledic podnebnih sprememb;
16. z razvojem parkovne infrastrukture in podporo projektom za predstavljanje in interpretacijo narodnega parka, ozaveščanju in izobraževanju javnosti in prebivalcev narodnega parka;
17. s spodbujanjem obrtnih, kulturnih in okoljsko primernih gospodarskih dejavnosti ter socialnih storitev, ki prispevajo k ohranjanju poseljenosti in preskrbi prebivalcev narodnega parka.

(2) Razvojne usmeritve iz 2., 7., 8., 16. in 17. točke prejšnjega odstavka se uporabljajo tudi za tiste dele parkovnih lokalnih skupnosti, ki so zunaj narodnega parka.

(3) Razvojne usmeritve iz prvega odstavka tega člena se obvezno upoštevajo v razvojnih dokumentih parkovnih lokalnih skupnosti in države, kjer se predvidijo tudi potrebna sredstva.

(4) Razvojne usmeritve iz prvega odstavka tega člena se lahko podrobneje opredelijo in umestijo v narodni park z načrtom upravljanja.

(5) Razvojne usmeritve iz prvega odstavka tega člena, ki se neposredno nanašajo na upravljanje narodnega parka, so določene v načrtu upravljanja. Za načrtovanje in izvajanje teh razvojnih usmeritev je odgovoren upravljavec narodnega parka.

(6) Upravljavec narodnega parka, subjekti spodbujanja razvoja na regionalni ravni po predpisih, ki urejajo skladen regionalni razvoj, in Javni sklad Republike Slovenije za regionalni razvoj in razvoj podeželja pri pripravi regionalnih razvojnih programov in območnih razvojnih programov skrbijo za vključevanje razvojnih usmeritev v te programe, za njihovo usklajenost s tem zakonom in načrtom upravljanja ter za njihovo izvajanje.

IV. PRAVILA RAVNANJA IN VARSTVENI REŽIMI

1. Varstveni režimi

13. člen

(splošni varstveni režim v narodnem parku)

(1) Na območju narodnega parka **je prepovedano:**

1. izvajati posege in dejavnosti, ki bi lahko poslabšali ekološke razmere na območju narodnega parka in posledično negativno vplivali na ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov ter habitatnih tipov, ki so pomembni za ohranjanje biotske raznovrstnosti;

2. izvajati posege in dejavnosti na naravnih vrednotah na način, da se uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu ali na način, ki znatno spremeni druge lastnosti naravne vrednote;
3. izvajati posege in dejavnosti, ki bi lahko spremenili za narodni park značilne krajinske gradnike ter značilne krajinske ali poselitvene vzorce;
4. odvzemati iz narave živali prostoživečih vrst, ki niso opredeljene kot divjad ali ribe po predpisih, ki urejajo divjad in ribištvo, razen za znanstvenoraziskovalne namene in s soglasjem upravljavca narodnega parka;
5. naseljevati ali gojiti rastline ali živali tujerodnih prostoživečih vrst;
6. v komercialne namene odvzemati iz narave rastline prostoživečih vrst, vključno z glivami, razen drevoja, brez soglasja upravljavca narodnega parka;
7. loviti divjad s pogonom;
8. postavljati obore, ribogojnice in urejati komercialne ribnike;
9. delati z gensko spremenjenimi organizmi v zaprtem sistemu, jih sproščati v okolje in uporabljati;
10. odvzemati iz narave minerale ali fosile, razen za znanstvenoraziskovalne ali izobraževalne namene in s soglasjem upravljavca narodnega parka;
11. izravnnavati grbinaste travnike;
12. uporabljati fitofarmacevtska sredstva zunaj obdelovalnih kmetijskih zemljišč;
13. z dodajanjem kemikalij ali mikroorganizmov umetno zasneževati ali utrjevati smučišča in tekaške proge;
14. postavljati in uporabljati vire svetlobe za usmerjeno osvetljevanje naravnega okolja;
15. ograjevati zemljišča v naravnem okolju, razen kadar je ograditev namenjena preprečitvi škode ali zadrževanju pašne živine na kmetijskih zemljiščih, če to bistveno ne otežuje migracije živali prostoživečih vrst;
16. postavljati znake in druge objekte ali naprave za slikovno ali zvočno obveščanje in oglaševanje v naravnem okolju, razen znakov za označevanje planinskih in drugih poti s soglasjem upravljavca narodnega parka;
17. graditi in postavljati objekte ali naprave na gorske vrhove, grebene, sedla, skalne osamelce, v naravna okna in na druga izpostavljena mesta;
18. graditi pomožne kmetijske objekte, hleve in pastirske koče v naravnem okolju, razen za opravljanje kmetijskih dejavnosti v narodnem parku, na podlagi pozitivnega mnenja kmetijsko-svetovalne službe o potrebnosti kmetijskega objekta, hleva ali pastirske koče za potrebe opravljanja kmetijske dejavnosti v narodnem parku;
19. graditi nove ali povečevati počitniške enote ali spreminjati namembnost obstoječih objektov v počitniške enote;
20. graditi nove planinske in lovske koče zunaj naselij in območij razpršene poselitve;
21. graditi nova hotelska in apartmajska naselja;
22. graditi nove objekte za kratkotrajno nastanitev zunaj naselij, v naseljih pa le do 80 ležišč;
23. graditi nove gostinske stavbe zunaj naselij in območij razpršene poselitve;
24. graditi nove stanovanjske objekte zunaj naselij, razen gradnje stanovanjskih objektov ali objektov s stanovanjsko-turistično rabo (do 60 turističnih ležišč), ki pomenijo funkcionalno zaokrožitev obstoječe razpršene poselitve in ohranjajo avtohtoni poselitveni vzorec in značilno krajino;
25. graditi nove objekte, ki so posebnega pomena za obrambo, razen na območjih za potrebe obrambe;
26. graditi odlagališča odpadkov in odlagati odpadke v naravno okolje;
27. graditi objekte za hranjenje nevarnih snovi, razen enostavnih objektov za lastne potrebe v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov;
28. graditi površinske vodne zbiralnike, razen zbiralnikov za napajanje živine;
29. širiti obstoječa smučišča ali graditi nova;
30. graditi objekte na obstoječih smučiščih, razen smučarskih prog, žičniških naprav in stavb žičniških naprav ter izvajanja vzdrževalnih del;
31. graditi nove objekte ali postavljati naprave za proizvodnjo energije zunaj naselij, razen iz obnovljivih virov za samooskrbne potrebe, kjer ni možnosti priključitve na javno energetska omrežje;
32. graditi oziroma urejati nova vzletno-pristajalna mesta za zrakoplove, razen ureditve izven letaliških pristajališč za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah;
33. graditi nove nadzemelske prenosne energetske, telekomunikacijske in komunalne vode, razen na območjih, kjer bi vkop lahko negativno vplival na ugodno stanje živalskih ali rastlinskih vrst, njihovih

habitatov, habitatnih tipov oziroma naravnih vrednot, in za potrebe radionavigacijskih objektov ter naprav za mednarodni zračni promet;

34. izvajati ukrepe ali gradnje, ki bi spreminjali vodni režim, obliko struge ali kakor koli vplivali na naravne razmere vodnih in priobalnih zemljišč, razen za potrebe oskrbe s pitno vodo ali zaradi varstva pred škodljivim delovanjem voda;

35. odzemanje mivko, pesek in prod iz strug vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč, razen za potrebe v narodnem parku s soglasjem upravljavca narodnega parka;

36. odpirati nova območja za izkoriščanje mineralnih surovin;

37. odzemanje grušč z melišč;

38. uporabljati čolne z motorji z notranjim izgorevanjem, razen za reševanje;

39. uporabljati motorne sani in druga vozila na motorni pogon za vožnjo po snegu in ledu, razen za oskrbo planinskih koč in smučišč ter za urejanje smučarskih tekaških prog s soglasjem upravljavca narodnega parka in za reševanje;

40. leteti z zrakoplovi pod 1000 čevlji (304,8 metri) nad najvišjo trenutno točko oziroma oviro med letenjem, razen za potrebe vzdrževanja in oskrbovanja objektov pod pogoji, določenimi v načrtu upravljanja, zaradi zagotavljanja obrambe države, zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah, izvajanja policijskih nalog, znanstvenoraziskovalne dejavnosti in meteorološke službe ter s soglasjem upravljavca narodnega parka izvajati geodetsko, filmsko, video in dokumentarno snemanje narodnega parka;

41. vzletati in pristajati z jadralnimi padali, zmaji ali z baloni, razen na za to določenih mestih, kjer ta dejavnost ne ogroža ciljev narodnega parka, s soglasjem upravljavca narodnega parka;

42. parkirati motorna vozila, počitniške prikolice ali motorna vozila, ki se uporabljajo za prebivanje, zunaj za to določenih mest;

43. voziti, ustavljati, parkirati ali organizirati vožnje z motornimi vozili **in s kolesi** v naravnem okolju, razen za službene vožnje javne gozdarske, naravovarstvene, zdravstvene, reševalne in veterinarske službe, pri inšpekcijskem nadzoru, delu preiskovalnih sodnikov in državnih tožilcev, obrambe, zaščite in reševanja, policije, gorskih in jamskih reševalcev ter gasilcev, za vožnje pri opravljanju lovskočuvajske in ribiškočuvajske ter kmetijsko-svetovalne službe, gospodarjenja z gozdovi in divjadjo, opravljanja kmetijskih, geodetskih, geoloških del in urejanja voda;

44. voziti z motornimi vozili na državnih, občinskih, gozdnih in kmetijskih cestah ter javnih poteh za namene organiziranih športnih, testnih, kros in podobnih voženj ter v reklamne, tekmovalne in podobne namene;

45. kuriti ogenj zunaj za to urejenih mest, razen za namene kmetijske dejavnosti in varstva gozdov;

46. šotoriti ali taboriti zunaj za to določenih mest, razen na mestih, kjer ta dejavnost ne ogroža ciljev narodnega parka in s soglasjem upravljavca narodnega parka;

47. puščati pse s povodca zunaj naselij, razen pri izvajanju lova in paše ter pri izvajanju nalog policije, vojske in gorske reševalne službe;

48. izvajati turistične, športne ali rekreacijske dejavnosti, razen ribolova po predpisih, ki urejajo sladkovodno ribištvo, na vodotokih in stoječih vodah, razen na za to določenih mestih, kjer ta dejavnost ne ogroža ciljev narodnega parka in s soglasjem upravljavca narodnega parka;

49. jezdit konje zunaj za to določenih poti;

50. snemati filme, videospote in druge videoprodukte za javno predvajanje, katerih vsebina je v nasprotju z nameni in s cilji narodnega parka, kar se preverja s soglasjem upravljavca narodnega parka;

51. izvajati vojaške vaje in usposabljanja zunaj območij za potrebe obrambe, razen usposabljanja v gorništvu ter za zaščito in reševanje oziroma v primeru poslabšanja varnostnih razmer ter vojne nevarnosti;

52. uporabljati pirotehnična sredstva v naravnem okolju, razen za potrebe obrambe, zaščite in reševanja, ter eksplozivna sredstva, razen za dovoljene namene.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se lahko izda dovoljenje za odstranitev objekta.

(3) Varstveni režimi iz prvega odstavka tega člena se podrobneje prostorsko in časovno umestijo in opredelijo v načrtu upravljanja.

15. člen

(varstveni režim v prvem varstvenem območju)

(1) V prvem varstvenem območju je poleg prepovedi iz 13. člena tega zakona **prepovedano** tudi:

1. spreminjati obliko in sestavo površja, razen v primerih, določenih s tem zakonom;
2. odvzemati iz narave rastline prostoživečih vrst vključno z glivami, razen za znanstvenoraziskovalne in izobraževalne namene in s soglasjem upravljavca narodnega parka;
3. doseljevati in ponovno naseljevati v naravo živali prostoživečih vrst, razen zaradi izvajanja ukrepov varstva živali prostoživečih vrst po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, in državnega monitoringa voda po predpisih, ki urejajo vode;
4. loviti divjad in ribe;
5. **gospodariti z gozdovi;**
6. pasti živali zunaj za to določenih območij planin ali brez pašnih redov;
7. odvzemati mivko, pesek in prod iz strug vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč, razen zaradi varstva pred škodljivim delovanjem voda;
8. izvajati melioracijska dela, razen poseka dreves in grmičevja za redno vzdrževanje in urejanje pašnikov in poti na za to določenih območjih planin v načrtu upravljanja ter za urejanje obstoječe mreže kolovozov in poljskih poti za dostop na te planine pod pogoji, določenimi v načrtu upravljanja;
9. graditi nove in rekonstruirati obstoječe objekte tako, da se poveča obseg ali spremeni njihovo namembnost, ter postavljati začasne objekte, razen:
 - mlekarn in hlevov, vendar samo na za to v načrtu upravljanja določenih območjih planin in če je njihova raba povezana s pašo;
 - objektov za preprečevanje ali zmanjševanje obstoječega obremenjevanja okolja;
 - objektov za evidentiranje in sledenje meteoroloških, hidroloških, agroloških in ekoloških razmer ter geoloških, seizmoloških in drugih geofizikalnih pojavov, če ti ne zahtevajo cestne povezave in nimajo ležišč;
10. **graditi nove in širiti obstoječe ceste, kolovoze, poljske in druge poti;**
11. **graditi novo gozdno infrastrukturo;**
12. graditi nadomestne objekte, razen če so namenjeni kmetijski dejavnosti, povezani s pašo na planinah, določenih v načrtu upravljanja;
13. spreminjati namembnost obstoječih objektov ali njihovih delov;
14. **nadelavati nove planinske, turistične in druge poti ter steze, jih širiti ter označevati, razen označevati zgodovinske in tematske poti s soglasjem upravljavca narodnega parka;**
15. izvajati gostinsko dejavnost in nuditi prenočišča na planini, razen v okviru dopolnilne dejavnosti na planini;
16. prirejati javne shode in prireditve ter organizirati športna tekmovanja, razen če ne povzročajo prekomerne obremenitve s hrupom in če nimajo neugodnih vplivov na cilje narodnega parka, s soglasjem upravljavca narodnega parka;
17. kovanje, potapljanje, čolnarjenje in druge rekreacijske dejavnosti na jezerih in vodotokih;
18. voziti motorna vozila na gozdnih in kmetijskih cestah, razen za vožnje, ki so dovoljene v 43. točki prvega odstavka 13. člena tega zakona;
19. **voziti se s kolesom, razen na gozdnih in kmetijskih cestah, planinskih in drugih poteh ter nekategoriziranih gozdnih prometnicah, ki so določene v načrtu upravljanja.**

(2) Dopolnilna dejavnost na planini iz 15. točke prejšnjega odstavka je z dejansko planinsko pašo povezana dejavnost, ki se opravlja na kmetijskem gospodarstvu - planini v času paše in omogoča nosilec ali nosilkam (v nadaljnjem besedilu: nosilec) planinske paše boljše rabo proizvodnih zmogljivosti ter delovne sile na planini. Kot dopolnilni dejavnosti na planini se lahko opravljata samo predelava mleka in turizem na planini v največ enem, posebej za to urejenem objektu za vsako od obeh dejavnosti.

(3) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena so v prvem varstvenem območju dopustne gradnje, rekonstrukcije in nadomestne gradnje objektov na poplavnih, erozijskih, plazljivih in plazovitih območjih, ki so potrebne zaradi neposredno grozečih naravnih in drugih nesreč ali zato, da se preprečijo oziroma zmanjšajo njihove posledice, ter objektov za zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih nesrečah.

(4) Ne glede na določbo 4. točke prvega odstavka tega člena je:

- zaradi preprečevanja pojava in širjenja nalezljivih bolezni ali ob porušenem naravnem ravnovesju zaradi prekomernega povečanja populacije ene vrste divjadi nad nosilno kapaciteto ekosistema, tako

da so izkazani neugodni vplivi na druge živalske ali rastlinske vrste, v prvem varstvenem območju dopustno odvzemati divjad iz narave na posebej za to določenih območjih;

- dopusten odzvem divjadi in rib iz narave za znanstvenoraziskovalne namene in izvajanje ukrepov varstva živali prostoživečih vrst po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, s soglasjem upravljavca narodnega parka;

- dopustno pobiranje divjadi ali njenih delov v okviru opravljanja nalog upravljanja z loviščem v skladu s predpisi, ki urejajo divjad in lovstvo.

(5) Obseg območij ter vsebina in čas trajanja upravljalvskega ukrepa za divjad iz prve alineje prejšnjega odstavka se določijo v letnih lovskoupravljalvskih načrtih Triglavskega lovsko upravljalvskega območja, ki jih pripravi Zavod za gozdove Slovenije na predlog upravjalvca narodnega parka po predpisih, ki urejajo divjad in lovstvo.

(6) Ne glede na določbi 5. in 11. točke prvega odstavka tega člena je v prvem varstvenem območju dopustno izvajanje nujnih varstvenih ukrepov, brez izkoriščanja gozdov, ki so namenjeni ohranjanju in krepitvi varstvenih funkcij gozdov in zagotavljanju nujnih varstvenih ukrepov v gozdovih, ter izgradnja nujno potrebne gozdne infrastrukture za izvedbo teh ukrepov. Vrsta, način, obseg in trajanje ukrepov in zanje potrebna gozdna infrastruktura se določijo v gozdnogojitvenih načrtih, ki jih ob soglasju upravjalvca narodnega parka pripravi Zavod za gozdove Slovenije.

(7) Varstveni režimi iz prvega odstavka tega člena se podrobneje prostorsko in časovno umestijo in opredelijo v načrtu upravljanja.

(8) Vlada predpiše dodatne pogoje, ki določijo podrobnejše značilnosti, obseg in način opravljanja dopolnilne dejavnosti na planini v narodnem parku kot vrsto dopolnilne dejavnosti na kmetiji ob upoštevanju naravnih razmer in obremenjenosti ter skladno s cilji narodnega parka in načrtom upravljanja.

(9) V postopku izdaje dovoljenja za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji po predpisih, ki urejajo kmetijstvo, sodeluje upravjalvec narodnega parka z mnenjem.

16. člen

(varstveni režim v drugem varstvenem območju)

(1) V drugem varstvenem območju veljajo prepovedi iz 13. in 15. člena tega zakona, pri čemer **je dovoljeno:**

1. pasti živali po predpisih, ki urejajo kmetijstvo;
2. vzdrževati obstoječe dostope do kmetijskih zemljišč in postavljati senike zaradi opravljanja kmetijske dejavnosti;
3. **sonaravno gospodariti z gozdom skladno z gozdnogospodarskim načrtom;**
4. loviti divjad skladno z lovskoupravljalvskim načrtom;
5. **voziti se z motornimi vozili po kmetijskih in gozdnih cestah, določenih z načrtom upravljanja.**

(2) Poleg izjem iz prejšnjega odstavka je v drugem varstvenem območju na območju Bohinjskega jezera z okolico dovoljeno tudi:

1. loviti ribe skladno z ribiškogojitvenim načrtom;
2. graditi nadomestne pomole na južni obali Bohinjskega jezera na lokacijah obstoječih zakonito zgrajenih pomolov;
3. zgraditi čolnarno na lokaciji Pod skalco po predpisih, ki urejajo zagotavljanje varne plovbe po celinskih vodah, s katerimi je upravljanje s pristanišči določeno kot lokalna gospodarska javna služba;
4. kopanje, potapljanje, drsanje, čolnarjenje in jadrnanje;
5. začasno sezonsko postaviti nujno opremo, ki je po predpisih, ki urejajo varstvo pred utopitvami, potrebna za ureditev območij kopalnih voda v Fužinarskem zalivu na Veglju.

(3) V območju iz prejšnjega odstavka je prepovedana širitev obstoječega kampa.

17. člen

(varstveni režimi v ožjih zavarovanih območjih)

(1) Poleg prepovedi iz 13., 15. ali 16. člena tega zakona je v naslednjih ožjih zavarovanih območjih, glede na to, v katerem varstvenem območju se ožje zavarovano območje ali njegov del nahaja, prepovedano tudi:

1. v naravnih rezervatih: Log pod Mangrtom - Ruševa glava in Kukla - Razor: izvajati posege, dejavnosti in ravnanja, **razen gibati se po obstoječih poteh**;

3. v naravnih spomenikih: Mala korita Koritnice, Soteska Koritnice in Klužka korita, Loška stena, Soča - korita Vrsnice, Trenta - Kloma, Trenta - Tonov kamen, Trenta - skali in podor pri Plajerju:

- spreminjati obliko in sestavo površja;
- izvajati zemeljska dela (npr. odkopavati travno rušo);
- graditi objekte vseh vrst in izvajati dela na bregu ali v neposredni bližini bregov, razen ob trdnjavi v Klužkih koritih, kjer je dopustna obnova nekdanjega mostu in sedanje brvi čez Koritnico;

- izvajati športne rekreativne dejavnosti, ki bi lahko ogrozile naravne vrednote;

4. v naravnih spomenikih: Tolminka - soteska in korita, Možnica - soteska, korita, slapovi in naravna mostova, Trenta - Mlinarica, Trenta - Zapotok, Zadlaščica:

- graditi objekte vseh vrst in izvajati dela na bregu ali v neposredni bližini bregov, razen izvajanja investicijskih vzdrževalnih in rekonstrukcijskih del zaradi zagotavljanja ustreznih prometnotehničnih in prometnovarnostnih zahtev na obstoječih cestah;

- izvajati športne rekreativne dejavnosti, ki bi lahko ogrozile naravne vrednote;

24. člen

(upravljanje in raba naravnih dobrin)

(1) Plani, programi, načrti in drugi akti upravljanja, rabe oziroma gospodarjenja z naravnimi dobrinami za območje narodnega parka morajo biti usklajeni s tem zakonom in z načrtom upravljanja.

(2) Pripravljaivec aktov iz prejšnjega odstavka mora v postopku njihove izdelave zagotoviti sodelovanje upravljavca narodnega parka.

(3) Izdelava podrobnejših načrtov upravljanja voda na podlagi predpisov, ki urejajo vode, ter operativnih programov po predpisih, ki urejajo varstvo okolja, se za območje narodnega parka zagotovi prednostno.

(4) **Gozdna infrastruktura** in gozdarska investicijska vzdrževalna dela se v narodnem parku načrtujejo, izvajajo in vzdržujejo skladno s cilji narodnega parka.

27. člen

(urejanje prometa v parku)

(1) **Ne glede na predpise, ki urejajo javne ceste, in predpise, ki urejajo varnost cestnega prometa**, lahko državni organ ali parkovna lokalna skupnost, ki skrbi za upravljanje državnih ali občinskih cest in promet na njih, v soglasju ali na predlog upravljavca narodnega parka, zaradi ogroženosti ali prevelike obremenjenosti narodnega parka **omeji uporabo državnih ali občinskih cest za motorna vozila v območju narodnega parka**. Zavod za gozdove Slovenije v soglasju ali na predlog upravljavca narodnega parka zaradi ogroženosti ali prevelike obremenjenosti narodnega parka omeji uporabo gozdnih cest v narodnem parku za motorna vozila.

(2) Ne glede na omejitve, določene na podlagi prejšnjega odstavka, se izjeme od omejitev lahko skladno z načrtom upravljanja določijo za:

- lastnike, upravljavce ali najemnike objektov in zemljišč v narodnem parku za dostop do njihovih objektov in zemljišč;

- prebivalce v narodnem parku, stalno in začasno prebivajoče, in njihove goste, za dostop do njihovih prebivališč;

- **turiste, ki so nastanjeni v narodnem parku, za dostop do objektov, v katerih so nastanjeni;**

- **skupinske prevoze ali drugo trajnostno obliko mobilnosti za potrebe turizma;**

- izvajanje upravnih nalog, pri inšpekcijskem nadzoru, delu preiskovalnih sodnikov in državnih tožilcev, izvajanju nalog upravljavca narodnega parka, strokovne organizacije, organizacije, pristojne za varstvo kulturne dediščine, policije, gasilcev, vojske, gorske in jamarske reševalne službe, zaščite in reševanja, lovskočuvajske in ribiškočuvajske službe, zdravstvene in veterinarske službe, kmetijsko-

gozdarske službe, izvajanju geodetskih del, izvajanju geoloških del, izvajanju planinskega usposabljanja, obvezne državne gospodarske službe urejanja voda, pomoči pri reševanju ob naravnih in drugih nesrečah ter gospodarskih prevozov (prevoz potnikov v cestnem prometu, dostava blaga, opravljanje storitev, prevoza uplenjene divjadi in podobno).

(3) Če je v primerih iz prvega odstavka tega člena zaradi velike obremenjenosti narodnega parka s prometom treba promet usmerjati in urejati ali nadstandardno vzdrževati prometno infrastrukturo, vključno s parkirišči, lahko ministrstvo, pristojno za državne ceste, in ministrstvo, pristojno za gozdne ceste, ter parkovna lokalna skupnost za občinske ceste določijo obveznost plačila cestnin, parkirnin ali drugih pristojbin in njihovo višino ter obenem določijo tudi način in deleže porabe tako pridobljenih sredstev.

(4) Cestnine, parkirnine ali druge pristojbine, pridobljene na podlagi prejšnjega odstavka, so lastni prihodek upravljavcev ali koncesionarjev cest in parkirišč skladno s predpisi. Pridobljena sredstva morajo porabiti namensko, v parkovnih lokalnih skupnostih, kjer so bila sredstva zbrana, pri čemer se prednostno namenijo za zagotavljanje narodnemu parku ustreznega prometnega režima, vzdrževanje cest in parkirišč ter za izgradnjo parkovne infrastrukture skladno z načrtom upravljanja.

30. člen

(soglasja)

(1) Za izvajanje posegov v prostor in gradnjo objektov v narodnem parku se pridobivajo naravovarstveni pogoji in naravovarstvena soglasja po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, in kulturnovarstveni pogoji in kulturnovarstvena soglasja po predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, razen če ta zakon ne določa drugače.

(2) **Naravovarstveno soglasje je treba pridobiti tudi za gradnjo enostavnih objektov** izven območij naselij in razpršene poselitve in izvajanje vzdrževalnih del v javno korist, določenih s predpisi.

(3) V postopku izdaje naravovarstvenega soglasja je treba preveriti tudi, če ravnanja, posegi ali dejavnosti lahko ogrozijo namene in cilje narodnega parka skladno s prvim odstavkom 14. člena tega zakona, in če so bila upoštevana obvezna pravila ravnanja iz 23. člena tega zakona. Za izdajo naravovarstvenega soglasja po tem odstavku se smiselno uporabljajo določbe 105.a člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 - uradno prečiščeno besedilo, 61/06 - ZDru-1 in 8/10 - ZSKZ-B).

(4) Z naravovarstvenim soglasjem se preveri skladnost nameravanega posega in gradenj z določbami tega zakona. Gradbenega dovoljenja ni mogoče izdati brez pravnomočnega naravovarstvenega soglasja.

(5) V postopkih izdajanja pogojev in soglasij iz tega člena, v postopku izdaje dovoljenja za poseg v naravo in postopkih presoje sprejemljivosti posegov v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, in določbami tega zakona sodeluje upravljavec narodnega parka z mnenjem.

31. člen

(soglasje upravljavca narodnega parka)

(1) Ravnanja, posegi in dejavnosti, ki se v narodnem parku lahko izvajajo samo na podlagi soglasja upravljavca narodnega parka, so:

1. znanstvene raziskave;
2. odvzemi mineralov in fosilov v izobraževalne ali znanstvene namene;
3. odvzemi živali prostoživečih vrst, ki niso zavarovane po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, in niso divjad ali ribe, iz narave za namene, določene s tem zakonom;
4. odvzemi mivke, peska in proda iz strug vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč za namene, določene s tem zakonom;
5. letenje z motornimi zrakoplovi za potrebe geodetskega, filmskega ter dokumentarnega snemanja in znanstvene raziskave;
6. **prirejanje javnih shodov, prireditvev in športnih tekmovanj;**
7. šotorjenje in taborjenje zunaj za to določenih mest;
8. **turistične, športne in rekreacijske dejavnosti na vodotokih in stoječih vodah, ki niso ribolov po predpisih, ki urejajo sladkovodno ribištvo;**

9. vzletanje in pristajanje z jadralnimi padali, zmaji ali baloni;

10. uporaba motornih sani in drugih vozil na motorni pogon za vožnjo po snegu in ledu v primerih, določenih s tem zakonom;

11. postavljanje znakov za označevanje zgodovinskih in tematskih poti;

12. snemanje filmov, videospotov in videoproduktov za javno predvajanje;

13. odvzemi rastlin prostoživečih vrst, vključno z glivami, v komercialne namene.

(2) V soglasju iz prejšnjega odstavka se odloči o skladnosti nameravanega ravnanja, posega ali dejavnosti z določbami tega zakona in določi pogoje za njeno izvedbo.

(3) Če je za ravnanje, poseg ali dejavnost iz prvega odstavka tega člena treba pridobiti dovoljenje za poseg v naravo ali dovoljenje po drugih predpisih, je pred njegovo izdajo treba pridobiti mnenje upravljavca narodnega parka, ki se obvezno upošteva.

32. člen

(dostopnost narodnega parka)

(1) **Obiskovanje in ogledovanje narodnega parka je pod enakimi pogoji dovoljeno vsakomur in je brezplačno**, razen v primeru podeljene koncesije za rabo dela narodnega parka.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka minister omeji dostop do naravnih vrednot ali posameznih delov narodnega parka (v nadaljnjem besedilu: del narodnega parka) na podlagi strokovne ocene o ogroženosti, ki jo pripravita skupaj upravljavec narodnega parka in strokovna organizacija ali upravljavec narodnega parka in organizacija, pristojna za varstvo kulturne dediščine. Šteje se, da je ogroženost izkazana, če je v strokovni oceni o ogroženosti verjetno izkazano, da bi ogledovanje ali obiskovanje dela narodnega parka lahko povzročilo nevarnost za ohranitev naravnih vrednot, rastlinskih ali živalskih vrst in njihovih habitatov, habitatnih tipov ter kulturne dediščine.

43. člen

(naloge strokovne pomoči in svetovanja)

Javni zavod pri izvajanju 12. in 14. točke prvega odstavka prejšnjega člena deluje zlasti na naslednjih področjih:

- ekološkega kmetovanja, na primer s svetovanjem o primernih načinih kmetovanja, pri pridobivanju ustreznih kmetijskih spodbud, z usmerjanjem v primerne dopolnilne dejavnosti, pri trženju ekoloških kmetijskih pridelkov in s svetovanjem tehnik in aktivnosti, ki prispevajo k ohranjanju krajine;

- ohranjanja kulturne dediščine, na način usmerjanja v primerno rabo, s svetovanjem glede vzdrževanja, obnove, oživljanja in pridobivanja ustreznih spodbud ter drugo;

- **razvoja ekoturizma, s predlaganjem ustreznih oblik turizma in njihove izvedbe;**

- gradnje, rekonstrukcije in obnove objektov, z usmerjanjem v ohranjanje poselitvenih in arhitekturnih značilnosti narodnega parka.

11. ZAKON O REGIJSKEM PARKU ŠKOCJANSKE JAME

Uradni list RS, št. 57/96 in 46/14-ZON-C

9. člen

Na območju parka je prepovedano:

1. opravljati kakršna koli gradbena ali zemeljska dela zunaj območij naselij razen primerov, določenih v drugem odstavku tega člena;
2. odlagati pri gradnjah ali prenovitvah odkopani material izven površin, ki so za to posebej določene;
3. izvajati posege, ki spremenijo podobo značilne kulturne krajine in spreminjajo namembnost zemljišča, razen v območjih naselij;
4. raziskovati ali izkoriščati mineralne surovine;
5. odzematimi mivko, prod in kamenje iz struge ali bregov Reke;
6. graditi objekte namenjene vojaški rabi in uporabljati območje za vojaške dejavnosti;
7. spreminjati vodni režim Reke;

8. obremenjevati zrak čez dovoljene meje;
9. odmetavati ali odlagati odpadke vseh vrst zunaj za to določenih in ustrezno urejenih krajev;
10. izpuščati na površje, v kraško podzemlje ali v vodotoke onesnaženo vodo, naftne derivate ali druge nevarne snovi;
11. kuriti ogenj ali pripravljati žerjavico na prostem ali v bližini gozda, razen na urejenih kuriščih;
12. v gozdu uporabljati odprti ogenj v nasprotju z zakonom;
13. preko ozemlja parka prevažati nevarne snovi;
14. uporabljati motorna vozila vseh vrst, razen intervencijskih vozil in kmetijsko gozdarskih strojev izven javnih cest:
 1. od križišča na magistralni cesti Kozina–Postojna čez Matavun do Vremskega Britofa,
 2. po odcepu s te ceste do umetnega vhoda v Škocjanske jame v dolu Globočak,
 3. po cesti od odcepa ceste Matavun–Betanja do križišča s cesto Divača–Famlje;
15. spreminjati vegetacijske združbe s saditvijo neavtohtonih vrst;
16. požigati travniške in pašniške površine ter sežigati rastlinske ostanke na njivah brez nadzorstva polnoletne osebe;
17. uporabljati agrokemična sredstva za zatiranje in uničevanje rastlin ali živali zunaj obdelovalnih zemljišč (vrtovi, njive);
18. vznemirjati, prenašati, zastrupljati, zadrževati v ujetništvu, loviti ali ubijati prostoživeče živali v nasprotju z zakonom oziroma s predpisom, ki ga sprejme vlada;
19. nabirati prostorastoče rastline ali njihove dele v komercialne namene;
20. vnašati osebkne neavtohtonih živalskih vrst;
21. postavljati reklamne panoje, razen informacijskih oznak za potrebe parka;
22. taboriti, parkirati in puščati motorna vozila ali bivalne prikolice zunaj za to določenih prostorov;
23. nenadzorovano obiskovati jame.

Zaradi potreb razvoja parka in tam živečih prebivalcev so ne glede na prepovedi iz prejšnjega odstavka v območju parka ob soglasju ministra, izjemoma dovoljeni tile posegi v prostor:

- gradnja infrastrukturnih objektov ali naprav za naselja (električne, vodovodne, kanalizacijske naprave);
- obnova obstoječih cestnih ali gradnja manjših odsekov novih cest ali gradnja nove turistične pešpoti;
- obnova in utrjevanje jezov in obrežij Reke zunaj Škocjanskih jam;
- prenova in nadomestitev obstoječih stavb;
- uporaba peskokopov in kamnolomov za lastne potrebe prebivalcev parka.

V primerih iz prejšnjega odstavka velja za nosilce posegov v prostor v parku določba četrtega odstavka 8. člena tega zakona.

Postavitev naprav, potrebnih za spremljanje naravnih pojavov in stanja v parku, se ne šteje za kršitev prepovedi v smislu prvega odstavka tega člena.

12. ZAKON O SPODBUJANJU RAZVOJA TURIZMA

1. člen

(vsebina zakona)

(1) Ta zakon ureja načrtovanje in izvajanje politike spodbujanja razvoja turizma, določa organiziranost izvajanja turistične politike na nacionalni ravni, določa načrtovanje, organiziranje in izvajanje politike spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja in določa turistično takso in druga sredstva za izvajanje politike spodbujanja razvoja turizma na nacionalni ravni in na ravni turističnega območja.

(2) Zakon določa tudi pogoje za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih aranžmajev, turističnega vodenja in spremljanja ter **turističnih športnih storitev kot pridobitne dejavnosti**.

2. člen

(temeljna načela)

(1) Spodbujanje razvoja turizma v Republiki Sloveniji je v javnem interesu.

(2) Razvoj turizma v Republiki Sloveniji temelji na načelih **trajnostnega razvoja**, ki upošteva enakopravno obravnavo **gospodarske, socialne in okoljske** razvojne komponente.

(3) Razvoj slovenskega turizma temelji na načelu partnerskega sodelovanja ponudnikov turističnih storitev, turističnih društev in njihovih zvez, občin in države pri načrtovanju, oblikovanju in trženju slovenske turistične ponudbe.

4. člen

(definicije pojmov)

Pojmi, uporabljeni v tem zakonu imajo naslednji pomen:

(1) »Turistično območje« je geografsko zaokroženo območje ene ali več občin, ki ponuja določen splet turističnih storitev oziroma integralni turistični proizvod (od storitev prenočevanja, prehrane, zabave, **rekreacije** do drugih storitev za prosti čas in drugih storitev), zaradi katerega ga turist oziroma turistka (v nadaljnjem besedilu: turist) izbere za svoj potovalni cilj.

(2) »Turistična infrastruktura turističnega območja« so vsi objekti za nastanitev in prehrano ter skupni objekti in naprave, ki omogočajo turistične aktivnosti (**bazeni, smučišča, kongresne dvorane, ipd.**).

21. člen

(dejavnosti in storitve, katerih izvajanje na ravni turističnega območja je v javnem interesu)

Dejavnosti in storitve, katerih izvajanje na ravni turističnega območja je v javnem interesu, so:

2. spodbujanje razvoja celovitih turističnih proizvodov turističnega območja,
3. trženje celovite turistične ponudbe na ravni turističnega območja,
4. **razvoj in vzdrževanje skupne turistične infrastrukture,**
5. **razvoj in vzdrževanje javnih površin namenjenih turistom,**
6. organizacija in izvajanje prireditev,
7. ozaveščanje in spodbujanje lokalnega prebivalstva za pozitiven odnos do turistov in turizma,
8. druge storitve, ki jih v turističnem območju brezplačno nudijo turistom.

39. člen

(pogoji za opravljanje dejavnosti turističnih vodnikov in turističnih spremljevalcev)

(1) Dejavnost turističnega vodnika je strokovno vodenje obiskovalcev po vnaprej določenem programu.

(3) Dejavnost iz prvega in drugega odstavka tega člena **lahko opravljajo osebe**, ki opravijo **preizkus znanja** iz programa strokovne usposobljenosti, ki ga **določi Gospodarska zbornica Slovenije** v soglasju z ministrom, pristojnim za delo, družino in socialne zadeve, ministrom, pristojnim za kulturo in ministrom, pristojnim za turizem. Dokazilo opravljenega preizkusa je ustrezna izkaznica Gospodarske zbornice Slovenije.

(4) K preizkusu znanja se lahko prijavijo osebe, ki imajo najmanj srednjo strokovno izobrazbo in znanje enega tujega jezika za stopnjo najmanj srednje strokovne izobrazbe.

(6) **Določbe tega člena ne veljajo za opravljanje dejavnosti turističnega vodnika in turističnega spremljevalca:**

– kadar tuj državljan spremlja organizirane skupine obiskovalcev, ki so začeli svoje potovanje zunaj Republike Slovenije,

– če so za vodenje z zakonom določena posebna znanja (vodenje v muzejih, galerijah, spomenikih, **gorsko vodenje**, ipd.),

– kadar je za vodenje možno pridobiti licenco (dovoljenje, soglasje, ipd.) na podlagi posebnega programa usposabljanja, ki ga potrdi pristojni strokovni organ in h kateremu je dalo soglasje ministrstvo, pristojno za turizem.

41. člen

(turistično vodenje na ravni turističnega območja)

(1) Občine na določenem turističnem območju lahko predpišejo program turističnega vodenja na turističnem območju, ki obsega specifična znanja.

(2) Turistični vodnik za turistično območje lahko začne z opravljanjem dejavnosti turističnega vodenja na turističnem območju, ko izpolni pogoje, ki jih predpišejo občine na turističnem območju. V tem primeru pridobi naziv: »turistični vodnik turističnega območja (ime območja)«.

(3) Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati turistični vodniki turističnega območja, ne smejo biti povezani s stalnim bivališčem turističnega vodnika.

(4) S predpisom iz prvega odstavka tega člena ni dopustno omejevati ali izključevati turističnega vodenja, organiziranega v skladu z 38. in 39. členom tega zakona.

13. RESOLUCIJA O NACIONALNEM PROGRAMU ŠPORTA V REPUBLIKI SLOVENIJI ZA OBDOBJE 2014–2023

Uradni list RS, 26/14

1 UVOD

Šport je dejavnost, ki bogati kakovost posameznikovega življenja, zaradi svojih učinkov pa pomembno vpliva na družbo. Šport ima izjemne možnosti, da združuje ljudi in da doseže vsakogar ne glede na starost ali socialno pripadnost. Ljudje se v veliko večino športnih dejavnosti vključujejo ljubiteljsko, določenim ljudem pa je šport tudi poklic. S športom se lahko ukvarjajo neorganizirano, lahko pa se združujejo v društvih ali drugih športnih organizacijah.

Družbena vloga športa izhaja iz znanstveno dokazanega pomena športa za javno zdravje (telesno, duševno in socialno), socializacijo in gospodarstvo(2). Športu se priznava tudi zelo pomembna vloga pri spodbujanju k prostovoljnemu delu in k dejavni udeležbi v družbi, pri spodbujanju solidarnosti, strpnosti in odgovornosti, pri prispevanju k trajnostnemu razvoju ter k drugim pozitivnim družbenim vrednotam(3) in narodni identifikaciji(4). Zaradi navedenih vplivov je šport del javnega interesa, zato se sofinancira iz javnih sredstev, za njegov razvoj pa se ustvarjajo ustrezni sistemski družbeni pogoji.

Splet družbenih vlog pomeni prepletenost športa z različnimi družbenimi področji: zdravstvom, vzgojo in izobraževanjem, gospodarstvom, okoljem, turizmom, kulturo, financami, prometom idr. Razvoj športa tako ni in ne more biti odvisen le od športnih organizacij ter državnih ali lokalnih organov, ki spodbujajo šport. Iz enakega razloga ni mogoče razmejiti posameznih področij športa glede na izvajalce ali nosilce programov. Nacionalni program športa 2014-2023 zato opredeljuje strateške ukrepe, ki so ponekod povezani z drugimi družbenimi področji, saj lahko le tako zagotovijo pogoje za razvoj športa v celotni družbi.

Šport je temeljna pravica vsakega človeka, tako otroka, mladostnika, odraslega človeka, starostnika, znotraj teh skupin pa tudi vseh oseb s posebnimi potrebami. Športna dejavnost je pomembna za blaginjo prebivalcev Republike Slovenije. Zaradi vpliva na razvoj mladega človeka in s tem tesno povezanega oblikovanja zdravega življenjskega sloga ter pridobivanja socialnih kompetenc predstavlja športna dejavnost otrok in mladine prednostno vsebino nacionalnega programa športa, prav tako pa je izjemnega pomena redna športno rekreativna dejavnost odraslih, ki ne sme podleči diskriminaciji na podlagi socialno-ekonomskega statusa.

2 POSLANSTVO

Z nacionalnim programom športa 2014-2023 država soustvarja pogoje za razvoj športa kot pomembnega dejavnika razvoja posameznika in družbe ter prispeva k zmanjševanju neenakosti na področju dostopnosti do športne vadbe. Nacionalni program športa 2014-2023 opredeljuje javni interes, ki ga udejanjajo nosilci in izvajalci slovenskega športa. Udejanjanje javnega interesa bomo dosegli tako, da bomo:

d) skladno z načeli trajnostnega razvoja ustvarjali spodbudno okolje za razvoj različnih oblik športne dejavnosti za vse skupine prebivalstva, dejavnega transporta ljudi (pešačenje, kolesarjenje, rolanje ipd.), njihovega druženja in preživljanja prostega časa (igrišča, parki, naravne poti idr.);

e) krepili vlogo in pomen predvsem tistih športnih društev, ki prebivalcem ponujajo kakovostne športne storitve, imajo značaj javne dobrine in so kot taka pomemben del civilne družbe, ki si s svojim pretežno prostovoljnim delovanjem prizadevajo tudi za dobrobit celotne skupnosti.

3 STANJE

Z zagotavljanjem infrastrukturnih pogojev za izvajanje športne dejavnosti je bila zlasti z intenzivnimi vlaganji občin **zgrajena mreža športnih površin, ki zagotavlja 0,33 m² pokritih in 3,18 m² nepokritih športnih površin na prebivalca**. Ob tem ni bil vzpostavljen učinkovit **razvid športnih objektov, ki bi nam omogočil ustrezen pregled za bolj smotrno izpopolnjevanje mreže**. V nekaterih lokalnih sredinah so bili zgrajeni za vzdrževanje stroškovno zahtevni športni objekti, ki jih bodo lokalne skupnosti zaradi omejenosti lokalnih proračunov težko vzdrževale. Na splošno je bila gradnja mreže športnih objektov področno razpršena, predvsem so bili zgrajeni večnamenski športni objekti. Manj **vadbenih športnih površin** glede na število prebivalcev je zlasti v Ljubljani in Mariboru; obstoječa infrastruktura tam je tudi najstarejša(14).

5 CILJI

Zaradi več znanstveno dokazanih pozitivnih učinkov na posameznika in družbo je javni interes Republike Slovenije, da se njeni prebivalci več in bolj kakovostno ukvarjajo s športom. Skladno s poslanstvom in vizijo so temeljni cilji nacionalnega programa športa do leta 2023(20):

1. **povečati delež športno dejavnih odraslih prebivalcev** Republike Slovenije na 70 %,
2. v skupnem deležu športno dejavnih odraslih prebivalcev Republike Slovenije **povečati delež redno športno dejavnih odraslih prebivalcev** Republike Slovenije za 5 odstotnih točk,
3. povečati delež športno dejavnih prebivalcev v strokovno vodenih programih za 3 odstotne točke,
4. povečati število športnikov v tekmovalnih sistemih za 3 %,
5. obdržati število vrhunskih športnikov,
6. **povečati prepoznavnost športa kot pomembnega družbenega podsistema**.

6 UKREPI

Skupen namen ukrepov je zagotavljanje možnosti za kakovostno športno udejstvovanje s povečanjem dostopnosti do športa za prebivalce Republike Slovenije, s konkurenčnostjo športnih organizacij in s kakovostjo športnih programov. **Ukrepi nacionalnega programa športa 2014-2023 so predstavljeni po sedmih sklopih:**

1. športni programi (vsebinska osnova športa),
2. **športni objekti in površine za šport v naravi** (materialna podlaga za izvajanje športa),
3. razvojne dejavnosti v športu (podpora za posamezniku primerno, varno izvajanje športnih dejavnosti),
4. organiziranost v športu (zagotavljanje konkurenčnosti in preglednosti poslovanja športnih organizacij),
5. športne prireditve in promocija športa (krepitev promocije športa in ustvarjanje družbenih in ekonomskih koristi),
6. **družbena in okoljska odgovornost v športu** (zagotavljanje spodbudnega trajnostno naravnega okolja za razvoj športa),
7. podporni mehanizmi za šport (**spodbudno družbeno okolje** za razvoj športa in preprečevanje zlorab v športu).

Slika 2: Povezanost ciljev z ukrepi in družbenimi področji, ki bodo z dejavnostmi izpeljale ukrepe nacionalnega programa športa

6.1 Športni programi

Posamezne oblike športa imajo različne cilje in so programsko prilagojene različnim skupinam ljudi, njihovim zmožnostim (znanju, sposobnostim, lastnostim in motivaciji) in njihovi starosti. Športni programi, kot najbolj viden del športa, predstavljajo praviloma strokovno organizirano in vodeno športno vadbo.

Programne športa izvajajo različni izvajalci, zanje pa so odgovorni različni nosilci, zato je za njihovo uspešnost ključno prav mreženje oziroma **povezovanje vsebinske, prostorske in finančne odgovornosti posameznih nosilcev** (družine, šole, društev, lokalnih skupnosti, zasebnikov, **resornih ministrstev** idr.) **in ne** ločevanje športnih programov glede na te nosilce.

Glede na želeno kakovostno športno udejstvovanje prebivalcev v športnih programih in zunaj njih **predstavlja športna rekreacija tisto pojavno obliko športa, ki odraža usvojenost navad za zdrav življenjski slog in pozitivno življenjsko naravnost**. Te navade si ljudje pridobimo skozi druge različne pojavne oblike organizirane športne dejavnosti, ki imajo vpliv na različne ciljne skupine in se med seboj povezujejo in prepletajo. Za vse športne dejavnosti pa so značilni skupni cilji - trajne športne navade, motivacija za dejavno, zdravo in zanimivo preživljanje prostega časa v vseh obdobjih življenja, možnost samopotrjevanja, izboljševanje telesne pripravljenosti in prevzemanje odgovornosti za lastno zdravje.

6.1.2 Prostočasna športna vzgoja otrok in mladine

Zaradi vpliva gibanja in športa na različne vidike razvoja mladega človeka je v nacionalnem programu športa 2014-2023 izpostavljena prednostna skrb za vse pojavne oblike športne dejavnosti otrok in mladine. S temi programi želimo uresničevati priporočila številnih resolucij, npr. Priporočil Svetovne zdravstvene organizacije, ki zahtevajo, da mora imeti vsak otrok in mladostnik vsaj uro kakovostne športne vadbe dnevno. **Zato je nujno aktivno vključevanje različnih področij: šolstva (redni pouk, športni dnevi, interesni športni programi in šolska športna tekmovanja; skrb za šolanje mladih športnikov), zdravja (politike prehranjevalnih navad), prometa (zagotavljanje varnih poti, ki naj omogočajo dostop v šolo peš, s kolesom, skirojem ali rolerji), dela, družine in socialnih zadev (omogočanje družinskega prostočasnega udejstvovanja), turizma (brezplačna ponudba v turističnih središčih).**

6.1.9 Športna rekreacija

Športna rekreacija je smiselno nadaljevanje obvezne in prostočasne športne vzgoje, športne vzgoje otrok in mladine s posebnimi potrebami, občudijskih športnih dejavnosti ter prav tako programov

tekmovalnega športa (športniki naj bi po zaključeni tekmovalni karieri ostali športno dejavni). Predstavlja športno dejavnost odraslih vseh starosti oziroma družin s ciljem ohranjanja zdravja, dobrega počutja in vitalnosti, druženja, tekmovalja ali zabave. Z vidika javnega interesa so pomembni zlasti učinki takšne športne vadbe, ki nesporno dokazujejo, da je redna, kakovostno strukturirana in ustrezno intenzivna športna rekreacija zelo koristna za zdravje posameznika in posledično tudi za javno zdravje(47). Takšna vadba(48) zmanjšuje obolevnost in smrtnost(49), neposredno zmanjšuje telesno težo, omogoča boljše uravnavanje maščob v krvi(50) ter količine telesnega maščevja(51), dviguje raven varovalnega holesterola - HDL in niža raven škodljivega holesterola - LDL(52) ter povečuje kostno gostoto(53).

Športna rekreacija zato predstavlja dejavno, koristno in prijetno izpopolnjevanje dnevnega, tedenskega in letnega prostega časa ljudi. Ima različne pojavne oblike. Zaradi oblikovanja zdravega življenjskega sloga je zlasti priporočljivo družinsko ukvarjanje s športom. Pri tem ni pomembna samo večja notranja povezanost in kakovost družinskega življenja, temveč tudi spoznanja o športu kot praviloma učinkovitem sredstvu razvedrila in kakovostnega preživljanja prostega časa, pa tudi preprečevanja in zdravljenja sociopatoloških pojavov. Vse pomembnejši del športne rekreacije je zaradi demografskih gibanj šport starostnikov. **Športna rekreacija predstavlja tudi pomemben razvojni dejavnik športnega turizma, za katerega ima Republika Slovenija izjemne danosti.** Športno dejavni turizem predstavlja sredstvo, s katerim je mogoče pospešiti promocijo ukvarjanja s športom, tako v sklopu družin kot posamezno. Vedno večja potreba pa se kaže tudi po športni dejavnosti znotraj delovnih organizacij, v obliki aktivnih odmorov med delovnim procesom in po športni rekreaciji zaposlenih izven delovnega časa, prilagojeni glede na posebnosti delovnega mesta ter značilnosti zaposlenih, ki delo opravljajo.

6.2 Športni objekti in površine za šport v naravi

Pomemben dejavnik športnega udejstvovanja je tudi materialno okolje(62), zato je ena od prednostnih nalog nacionalnega programa športa 2014-2023 učinkovita in dostopna mreža kakovostnih športnih objektov in **površin za šport v naravi**. Sofinanciranje dejavnosti na področju športnih objektov in **površin za šport v naravi sodi v letne programe športa na državni in lokalni ravni**.

Celostna podoba športa in športne ozaveščenosti mora kazati na urejenost naravnega prostora za športne namene. **Uporaba narave kot največje športne površine zahteva ne samo odnos do zgrajenega, temveč tudi do naravno danega, v skladu z načeli trajnostnega razvoja, zlasti uravnoteženega ravnanja z okoljem.**

Posebno pozornost bo treba nameniti trajnostno naravnemu urbanemu **razvoju športne infrastrukture v okviru zmogljivosti okolja in naravnih virov**. Urbani razvoj mora zagotoviti trajnost izboljšanja gospodarskega, družbenega in okoljskega blagostanja brez izčrpavanja okoljskega kapitala in uničevanja urbanega okolja ter ohranjanje bivanjskih vrednosti in višanje življenjske ravni vseh prebivalcev.

V preteklem desetletju smo zagotovili dobre infrastrukturne pogoje, zato so strateški cilji nacionalnega programa športa 2014-2023 usmerjeni v učinkovito izrabo mreže športnih objektov, njeno izpopolnjevanje ter gospodarno upravljanje s športnimi objekti, vzdrževanje zgrajenega in posodobitev zastarelega ter izkoriščanje naravnih danosti Republike Slovenije v skladu z načeli trajnostnega razvoja. Glede na to so zasnovani naslednji ukrepi na področju športnih objektov **in površin za šport v naravi**:

3. povečati kakovost in število **javno dostopnih športnih površin v urbanem** (otoki športa za vse, trimske steze, zunanja šolska in vrtčevska igrišča ipd.) in **naravnem okolju** (planinske, tekaške, **kolesarske poti**; naravna kopališča ipd.),

6. izboljšati umeščenost športnih objektov v urbano okolje in poti, ki omogočajo dejaven dostop do njih (peš, s kolesom, s skirojem ali rolerji),

6.5 Športne prireditve in **promocija športa**

Športne prireditve so osrednji dogodek organizacijske kulture športa z vplivom na promocijo okolja, v katerem potekajo (lokalne skupnosti, regije, države), in na **razvoj turizma ter drugega gospodarstva**. Ob tem imajo velik pomen za razvoj in negovanje športne kulture, saj lahko pospešujejo motivacijo za

šport in športno dejavnost, zato predstavljajo najpomembnejšo obliko promocije športa. Nekatere druge oblike promocije športa so še: **športni turizem, ki lahko spodbuja k športnemu udeleževanju, povezanemu z naravnimi danostmi neke turistične destinacije**, javno obveščanje v športu - kot pomemben element množičnega komuniciranja in muzejska dejavnost v športu - kot element promocije športa skozi bogato narodno dediščino na tem področju.

6.5.2 Športni turizem

Športni turizem je opredeljen kot turizem za povpraševalce, ki imajo posebno zanimanje za turistične destinacije, kjer so lahko športno dejavni ali pa je **šport zanje glaven motiv potovanja**. Najbolj razširjene oblike športnega turizma so: športno-dejavni turizem (posamezniki, družina, ki so na potovanju športno dejavni), športni dogodki (udeležba na športnih dogodkih) in ogled športnih znamenitosti (potovanje, ki je potrebno za ogled športnih znamenitosti, npr. športnega objekta) oziroma uporaba športnih destinacij za organizacijo priprav tujih športnikov. **Zaradi naravnih danosti Republike Slovenije, ki pomembno vplivajo na športno dejavnost v naravi, ima pri nas posebno vlogo gorski turizem. Ta vsebuje različne športno-turistične storitve, ki vključujejo hojo, smučanje, plezanje, gorsko kolesarjenje ter posebno infrastrukturo (nastanitveni objekti, mreža pešpoti, žičnice ...).**

Za športni turizem obstaja vse več interesa. Pri nas se delež športno dejavnih turistov giblje okoli 9 %, vendar pa ima Republika Slovenija naravne danosti, klimatske razmere in relief, ki omogočajo razvoj športnega turizma.

Nacionalni program športa 2014-2023 spodbuja razvoj športnega turizma, ki skladno s Strategijo razvoja slovenskega turizma 2012-2016 izhaja iz vizije, da **bo turizem v Republiki Sloveniji temeljil na trajnostnem razvoju in bo kot uspešen gospodarski sektor narodnega gospodarstva ključno prispeval k družbeni blaginji in ugledu naše države v svetu**. Skladno s tem nacionalni program športa 2014-2023 na področju športnega turizma opredeljuje naslednja ukrepa:

1. razvoj športnega turizma v Republiki Sloveniji,
2. povezava športa s Strategijo razvoja slovenskega turizma 2012-2016 in **omogočanje kohezije obeh področij**.

6.6 Družbena in okoljska odgovornost v športu

Nacionalni program športa 2014-2023 temelji na humanizmu in **odgovornem ravnanju do okolja**, zato si prizadeva za spoštovanje človekovih pravic, varstvo in krepitev etičnih vrednot v športu, upoštevanje njegovih pravil in predpisov ter trajnostni razvoj. Ključno preventivno delovanje na področju humanizma je športno obnašanje vseh udeležencev v športu, drugi ukrepi pa posegajo še na področja preprečevanja zlorab v športu. Osrednja izziva **okoljske in družbene odgovornosti sta zmanjšanje škodljivih vplivov na okolje (ob upoštevanju danosti in omejitev)** in povečevanje koristnih družbenih učinkov v prizadevanjih za pozitivno zapuščino zanamcem.

6.6.4 Trajnostni vidiki v športu

Z nacionalnim programom športa 2014-2023 želimo omejiti možne negativne vplive športa na okolje in družbo ter spodbuditi razvoj športa, ki bo prispeval k trajnostnemu razvoju naše družbe. Ta je tesno povezan s pojmom pozitivne zapuščine športa in temelji na **treh stebrih: gospodarskem razvoju, družbenem razvoju in varstvu okolja**.

Ukrepi za uveljavljanje trajnostnega razvoja v športu se prepletajo skozi različna področja nacionalnega programa športa 2014-2023: športni objekti in **površine za šport v naravi**, športne prireditve, programi športa in razvojne dejavnosti v športu. **Še bolj kot prepletenost teh ukrepov znotraj športa pa je pomembno povezovanje in usklajevanje trajnostnih vidikov v športu s tovrstnimi strategijami in politikami na drugih področjih (okolje, narava, infrastruktura, prostor, promet, zdravje, zaposlovanje, izobraževanje, turizem idr.)** in ustrezno umeščanje vloge športa vanje. To mora nastati v dialogu med vladnimi in nevladnimi športnimi in drugimi organizacijami, ki se ukvarjajo s trajnostnim razvojem. Skladno s tem nacionalni program športa 2014-2023 opredeljuje naslednje prednostne ukrepe(111) na področju trajnostnega razvoja v športu:

1. povezovanje z drugimi strategijami trajnostnega razvoja,
2. nacionalna kampanja za usposabljanje in spodbujanje trajnostnega ravnanja v športu.